

ki **VET**ítés

A Szent István Egyetem Állatorvostudományi Kar hallgatói lapja
XI. évfolyam, 2. szám, 2001. április-május

Zoológus oldalak

Equus napok 2001

Búcsú az ötödévesektől

Bemutalkozik az Egzotikus Osztály

Marek József-Magyar Örökség Díj

Tartalom

Bemutatkozik az egzotikus Osztály	
<i>Beszélgetés Dr. Beregi Attilával</i>	4
<i>Interjú dr. Szabó Zoltánnal</i>	6
<i>Bemutatkozik dr. Pazár Péter</i>	7
Nosztalgia rovat	
<i>IP3 Television</i>	8
Marek József Magyar Örökség-díja	9
ÖHÉ-n jártunk megint	10
Interjú az új HÖK elnökkel	11
Ballagás 2007	12
Séta a parkban, avagy Aujezsky titkos élete	13
Üdvözljük Wellness Központunkban	14
Equus Napok 2007	16
Kult Úr rovata	
<i>Kurt Vonnegut</i>	18
A Kamarai Állatorvos aktuális számából	
<i>Megtörtént az első állatorvosi őssejt-transzplantatio Magyarországon</i>	20
OTDK Eredmények	22
Zoológus oldalak	
<i>Madármentő állomás</i>	23
Nyár, fesztiválok, szerelmek	24

A Szerkesztőség a megjelent cikkek tartalmával és szellemiségével nem minden esetben ért egyet, azokért felelősséget nem vállal.

KÖSZÖNJÜK PROF. DR. VÖRÖS KÁROLY, DR. SZALAY FERENC, AZ ANATÓMIAI ÉS SZÖVETTANI TANSZÉK, A DÉKÁNI HIVATAL, A KOLLÉGIUM, A KÖNYVTÁR, A NORMATÍV KUTATÁSI BIZOTTSÁG, A SEMMELWEIS EGYETEM MEDIKUS C. LAPJA, ÉS A TANULMÁNYI OSZTÁLY ÖNZETLEN SEGÍTSÉGÉT!

kiVETítés

A SZENT ISTVÁN EGYETEM
ÁLLATORVOS-TUDOMÁNYI KARÁNAK
HALLGATÓI LAPJA

Megjelenik 500 példányban.

e-mail: kivetites@freemail.hu

Felelős kiadó:

Kenéz Ákos SZIE ÁOTK HÖK Elnök

Főszerkesztők:

Kiss Dominika

Szabó Réka

Főszerkesztő Emeritus:

Rév László Zoltán

Címlap:

Dr. Nyíri Gábor

Tördelés, design:

Kiss Dominika

Szabó Réka

Szerkesztő:

Kárpáti Csilla

Munkatársak:

Egyed Anna

Kollár Eszter

Majoros Éva

Molnár Orsolya

Dr. Perényi János

Fénykép:

Gellei Zsófia

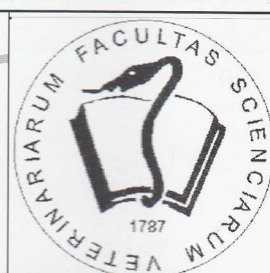
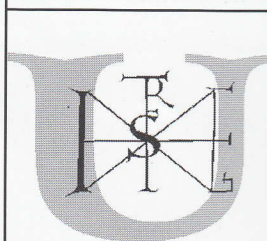
Kókány Zsófia

Molnár Orsolya

Nyomdai munkák:

Albavet kft

KIADJA A P&G Pet Care

Apa kezdődik!!!

Szerdán a tanár-diák meccsekkel vette kezdetét a 2007-es Equus Napok.

A röplabdán idén sem nyertünk, mert a diákcsoport figyelmét elvonta Zé vadonás új kisgatyája, és Baska tanár úr is merész, oldalt sliccelt ruhadarabot húzott e jeles alkalomra. Ami nem sikerült a röplabdán, bepótoltuk a kosárban, ahol veretlenségünk évek óta töretlen. A mérkőzések szünetében a Minorex SE pöttöm versenyzői szórakoztatták a lelkes szurkolótábort.

Puding

Idei meghívott oktatóink: Ránky Mátýásné, dr. Kutasi Orsolya, és dr. Gerics Balázs, és aki kérdezett dr. Nemes Gábor.

Megtudhattuk, hogy Ránky tanárnő véletlenül csöppent a gerelyhajításba, hogy Kutasi Orsi titokban szereti a hallgatókat, és Gerics tanár úr is elárulta, hogy régen hosszabb volt a haja, mint a szakállá.

Utána csocsó, és szkander (nyertesekkel és vesztesekkel) a Zorbában.

A csütörtök reggel **EUKANUBA REGGELI**vel indult. Az **IAMS EUKANUBA** idén is nagy összeggel támogatta az Equus Napokat, és ennek keretében került sor az immár hagyományossá vált **EUKANUBA REGGELI**re.

A húgykövekről szóló tanulságos cikk értelmezése után az első 100 érkező ingyen reggelit kapott a büfében, majd szombat-**ha** a cikkel kapcsolatos rendkívül nehéz kérdésekre sikerült helyesen válaszolniuk- jutalom tápot vehettek át a koliban, a Felvonulás után.

Az időben ugrándozva, el ne feledkezzünk a csütörtöki International Day-ről, ahol sokan voltak, de nem elegendő. Köszönettel tartozunk Török Józsinak ezen program megszervezéséért, és lebonyolításáért.

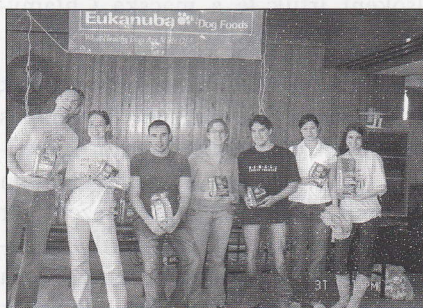
Ihattunk az ír asztalnál zöld "ízét" (állítólag vodka volt benne), és alkoholos hajszelét, a németeknél jégert, a magyar asztal pedig borokban bővel-

kedett.

Megjegyzem, ezen program legnagyobb sikerének azt tekintjük, hogy a Szabi egyedül tudott diagnosztizálni egy spondilozist a programot követő körbontan plenárison; ily módon DCM nasálisan részesülhetett az International Day alkoholkínálatából.

Vízilabda

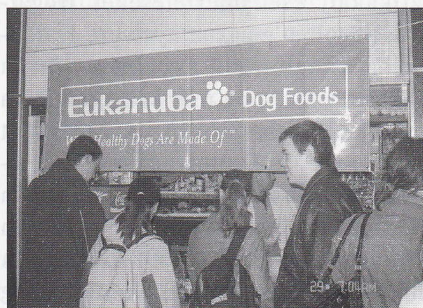
Nem tudjuk, ki nyert. Nem emlékszik senki. Nyilván a diákok, mert ők még

eljutottak az Equusba, ahol párkapcsolatok születtek, és haltak meg másnap reggel.

Tanár-diák vetélkedő

Itt szeretnénk megköszönni mindazon oktatóknak, akik jelenlétükkel emelték az est szintjét. Legnagyobb számban Üllő képviseltette magát, annak

ellenére, hogy nem ők vannak a legközelebb a kollégiumhoz.

Makra Zita tökéletes szívet borotvált Simi lábába, Vörös tanár úr megkapta Évit (táncpartnernek), Beregi Attila pedig pink partysminkben, héliumgőzősen énekelt mindannyiunk öröme.

Azért a hallgatóság is kitétt magáért, profihoz méltó módon, gázos altatással (nyílt légzőkör), tették műtetre alkalmassá a gumi csirkét, amelybe a tojás

helyett egy alkoholtartalmú, szénsavas, folyadékkal telt, lineáris idegentest került, majd bedrenálták, és egy söröskorsónyi, szalmasárga színű, higan folyó, habzó tartalmat nyertek ki belőle.

Az esti koli-buli remek volt. Énekel-tünk, táncoltunk, cserébe nem sokat aludtunk.

A **Felvonulás** a szokásos rettegéssel vette kezdetét a szervezők részéről. Zsuzsi idén is biztos volt benne, hogy nem jön el senki, és egyedül kell sétálnia a lócsontvázalattal a hóna alatt.

Hál'Istennek rémálma idén sem igazolódott be. Megérkezett a hallgatóság, csak kicsit késve.

A koliba érkezés után volt időnk kipihenni a sétát, a késői ebédig.

Sziesztaként megtekinthettük (illetve részesei lehettünk) a Bos Major választás produkcióit. Nyilván vitathatatlan, hogy a negyedévesek produkciója magasan felül (vagy alul?-attól függ mi volt a cél-) múlta a másodév szárnypróbálgatását, nem beszélve arról a fegyvertényről, hogy az elsősök nem mertek fellépni programjukkal.

Mivel úgy éreztük, hogy meg kell jutalmazzuk azokat akik legalább kiálltak ellenünk (és mert egy torta volt), megosztott győzelem született:

Így 2007-es év Bos Majorjai: Évi a BOVINA (ezt az unokáid is látni fogják), és Székely Farkas LUPI.

Az Equus Napok méltó lezárása volt a szombat esti **MRAKTÖCS** koncert, amelyről csak superlatívusokban lehet beszélni. (Néha az énekes is hozzájutott a mikrofonhoz.)

Azt hiszem bátran állíthatom, hogy az idei Equus Napok jó volt, szép volt, elég volt.

Ezennel búcsúzik a megszokott szervezőgárda, jövőre szeretnénk mi is felhőtlenül szórakozni :-)

Eördög Réka

Eukanuba összekötő

Eukanuba

A kiadvány a **Eukanuba** támogatásával készült

Bemutatkozik az Egzotikus Osztály

Vadász, halász, madarász - Interjú Dr. Beregi Attilával

Mikor határozta el hogy állatorvos lesz? Milyen út vezetett az egyetemig?

Gyerekkoromtól az volt az egyik álmom, hogy vagy állatorvos vagy erdőmérnök leszek. Nagypám ott lakott a Gúthi erdőség mellett, Aradványpusztán. Ahogy kiléptünk az erdészházból, máris az erdő ott volt mellettünk. Aztán volt egy megingásom középiskolában, amikor elhatároztam, hogy ornitológus leszek. Föl is kerestem Schmidt Egont. Ő azt mondta nekem, hogy Magyarországon nincs ornitológus képzés, végezzem el az állatorvosit. Én '62-es születésű vagyok és '87-ben diplomáztam. Akkoriban még az volt a szokás, hogy mindenki abba a megyébe ment vissza, ahonnan származik. Én szabolcsi születésű vagyok, az ottani igazgató azt mondta, hogy egy állás van, ez fent lett volna a határszélen. Ahhoz nem volt kedvem. Volt még egy lehetőség, Debrecenben az Állatgészségügyi Intézetben, végül oda kerültem.

Két évvel később Felkai tanár úr, aki a régi rendelőintézetnek volt a vezetője, meghívott, hogy dolgozzak itt. Akkor ez nagyon nagy dolog volt, hiszen az egyetemre nagyon nehezen lehetett bekerülni. Én annak idején itt írtam a szakdolgozatomat a kutya *Campylobacter* megbetegedéseiből.

A kórbonctan után a klinikusi munka kicsit meglepő volt, de én nagyon nagy szeretettel kezdtem neki a munkának,

nagyon nagy vágygal is természetesen. Akkor alakult tantárgy a kedvtelésből tartott állatok (egzotikus) betegségeiből, és megbíztak, hogy egy-egy rész előadásait tartsam meg. Megmondom őszintén akkor még nem nagyon voltak ilyen állatkák. Hetente 1-2 azért beesett, de igazából a kutya és a macska volt az elsődleges feladatunk. Elsőként írtuk le a macska Chlamydia és a FIV hazai előfordulását.

1993-ban a Tempus programok keretében megkaptam egy 3 hónapos ösztöndíjat Utrechtbe. Amikor kimentem, egy teljesen szuper módon felszerelt egzotikus osztály létezett már ott. Három hónapig az egzotikus részlegről csak nagy ritkán mentem át a kutya-, macska-kórházba. Amikor hazajöttem, azt mondtam, hogy ezt teljes erőbedobással kell csinálni. Akkor kezdtünk el endoszkópozni, akkor kezdtünk el röntgenfelvételeket készíteni, így a 3 állatcsoportnál minden egyes műszeres vizsgálatot elvégeztünk és az eredményeket a MÁL-ban publikáltuk. Közben kazuistikákat, esetismertetésekét írogattunk angol és magyar nyelven. Haladtam a ranglétrán, és akkor jött a változás, amikor én már kandidatúrára készültem. Tulajdonképpen a Ph.D.-t előzte meg és utána ezt megváltoztatták. Már nem tudtam leadni a kandidatúrát, el kellett végeznem előtte ezt a 3 éves Ph.D. képzést. A Ph.D.-m a tengerimalacok ultrahang és a díszmadarak röntgen vizsgálatáról szólt. Magyarországon még a röntgent senki nem foglalta össze addig, a tengerimalacok UH diagnosztikájával meg senki nem foglalkozott a világon, elsőként írtuk le, a tengerimalacok egészséges szerveit, megállapítottuk, hogy néz ki a petefészek cysta UH-gal és veseméreteket is közöltünk. Ez majdnem 100 oldalas disszertáció volt, amit én angolul írtam meg és magyarul és angolul védtem meg.

Az előző években elkezdődött a klinikus szakállatorvosi diploma, és ezt is megpróbáltam abszolválni.

Közben voltam többször Bécsben, az ottani kollégákkal jó a kapcsolatunk most is, voltam kint még egyszer Hollandiában, háromszor jártam kint a hannoveri klinikán, Helsinkiben, aztán kimentem Szaúd-Arábiába.

Ott a sólyomkórház mellett dolgoztam egy olyan klinikán, ami egyesesen foglalkozott mindenféle állattal. Nagyon szerettem átjárni a sólyomkórházba, rengeteg érdekes dolgot tanultam ott.

Mikor lett független az egzotikus osztály a kutya-macskától?

Néhány évvel ezelőtt Felkai tanár úr nyugdíjba ment, de még akkor sem volt egzotikus osztály. Én 1989-ben jöttem ide az állatorvosi egyetemre, akkor az első pár év azzal telt, hogy egy kórbonctani múlttal klinikussá próbáljak átvedleni. Azután jött a következő nagy kihívás, a tárgyat, amit Felkai tanár úr megalapított, fel kellett építeni diaanyagban, képanyagban. Rendszerezni kellett a dolgokat. Mai napig is nagyon keveset tudunk például a hullók vírusos megbetegedéseiről, mert nincs mögöttünk olyan intézményi háttér, ami ezeket a vírusokat tudná tenyészteni, vagy egyáltalán kimutatni.

Tavalyig a belgyógyászati szakrendelés, az ambuláns rendelés és az egzotikus ebben az épületben együtt volt. Azóta, hogy az új Kisállatklinika és oktatókórház megnyílt, működik önállóan az egzotikus osztály. Most reggel 9-től 18h-ig folyamatosan nyitva vagyunk. Amíg ennyi emberünk van, addig csak azt tudjuk csinálni, hogy mindenki ellát mindent, nincs szakrendelés. Most hárman dolgozunk itt, Szabó doktor, több, mint 4 éve, ő már önállóan dolgozik. Pazár doktor most végzett, ő nemrég került hozzánk. Neki alkalmanként még segíteni kell, de ez is csak idő kérdése, hiszen egy nagyon jó képességű emberről van szó. És jómagam, aki próbálom a leendő utánpótlást irányítani. De persze mindenki próbál találni magának egy olyan

területet, amiben publikálni, szakosodni tud. Szabó doktor most fejezte be a Ph.D. tanulmányait és a védés még hátra van.

Mi a helyzet az utánpótlással?

A tanítványaimra büszke lehetek. Többen is foglalkoznak egzotikus állatok gyógyításával. Közülük kettő is kiemelkedik, akiket jól ismertek, Dr. Soós Endre, aki az állatkert főállatorvosa, és Dr. Molnár Viktor, aki szintén ott dolgozik. De hogy olyanokat is megemlítek, akiket talán kevésbé ismertek, de nagyon büszke vagyok rájuk: Dr. Demjén Zsófia, aki Csepelen dolgozik, és Dr. FánCSI Gábor, aki szintén nagyon sokat bejárt hozzám. Ilyen szempontból maximálisan büszke lehetek.

Sok hallgató jár be a rendelésre?

Nagyon változó. Elég rohanós volt az életünk mostanában, arról nem is beszélve, hogy volt fél év, amíg a Szabó Zolán kollégával kettesben láttuk el ezt az egészet. Ez biztos, hogy rányomta a bélyegét a munkánkra, mivel akkor nem értünk rá minden hallgatóval külön foglalkozni. Ezt ne vegyék zokon, hanem értsék meg, pusztán arról van szó, hogy amikor az ember kapkod, telefonokat intéz, határidős munkái vannak, akkor nem képes mindig mindent részletesen elmagyarázni. De mi nyitottak vagyunk, bár mikor bejöhetnek, reggel 9-től este 6-ig, mindenki előtt nyitva állunk. Azt sem szoktuk mondani, hogy ha öten vagyunk, akkor az egyik menjen el. Ha tanulni akartok, adunk lehetőséget a tanulásra.

Marad idő a szakmai idő mellett a szórakozásra?

Amikor 2002-ben hazajöttem Szaúd-Arábiából, akkor fejeztem be a kisállat klinikai szakvizsgáimat, és a fejembe vettem, hogy megszerzem a Vadgazdálkodási szakmérnöki diplomát. Most épp a szakdolgozatomat próbálom összehozni, és hátra van még egy vizsgaidőszak meg az államvizsga, úgyhogy van olyan, amikor a hóhért akasztják.

Mi köti össze az egzotikus állatokat a vadgazdálkodással?

A gyerekkori élmények biztos befolyásolják. Volt egy idő, amikor erdőmérnökire akartam menni, csak aztán állatorvos lettem. De utána is mindig érdekelt ez a téma, talán mert az egyik hobbim a vadászat, a második a horgászat, a harmadik a madarászat, a negyedik meg az éhenkórászat. Vadász, horgász, madarász, mind éhenkórász! Az elmúlt évek alatt azonban nem nagyon volt időm erre. Néha, mikor vizsgaidőszakban érzem, hogy a kés ott van a torkomon, akkor azért elgondolkozom: kellett ez nekem? De nem bántam meg, és remélem, hogy az életben ennek a tudásnak még hasznát fogom venni, ha máskor nem, akkor vadászatot egy jó beszélgetés kapcsán az ember el tudja mondani az új ismereteket.

Hogy jött a horgászat, a madarászat meg a vadászat együtt?

Jó kérdés. Az erdészházban mindig rengeteg állat volt, amiket nagypapa megtalált. Madarak, őzek, amiket behozott. Néhány ilyen állat elkerült a debreceni vadsparkba (ma már állatkert). Gyakorlatilag mindennap nagyon szoros kontaktusban volt az ember az állatokkal ott az erdészházban. Gimnáziumi éveim alatt nem volt semmilyen állatom, mert kollégista voltam, és ott nem lehetett tartani. Aztán valahonnan jött a horgászat. A madarakat egy pillanatra sem hagytam el, mert távcsóval az erdőben, a parkban mindig keresgettem őket. Az első komolyabb madártani munkám is ehhez kapcsolódik. A műhelyben gyártottuk odukat, és kihelyeztük őket, majd figyeltük melyikben mi fészkel. Rékásy tanár úr számára gyűjtöttünk adatokat a balkáni gerlékről. Ez volt az első tudományos munkám. Ott kezdem el horgászni. A vadászat az egyetemen jött. Akkoriban vizsga is kellett hozzá, és az nem volt olyan könnyű megcsinálni, mint most. Az egyetem alatt Janis Miklós tanár úr tartotta a vadászat fakultációt. Ez ma tulajdonképpen az, ami a Gál doktor tantárgya, csak nem ennyire kibővíve, mert mi inkább csak vadászatot tanultunk, vadgazdálkodást nem. Megvolt a vadászat vizsga, megkaptam az állami vadászjegyet. De se földem nem volt, se Társasági tag nem voltam. Pénzem sem volt, akkor kezdtem az

életem, nősülés, gyerekek. Csak évekel később, amikor már volt annyi pénzem, hogy egy puskát vegyek magamnak kezdtem bele a vadászatba. Ez azóta is megmaradt. Távcsöves vadászatot, horgászatot és madarászatot együtt igyekszem művelni.

Egyéb hobbi?

Más nincs. Az is hozzátartozik ehhez, hogy 1993-ban a Hortobágyi Nemzeti Park létrehozott egy repatriáló állomást. Déli János barátom, aki ott van, már korábban is nagy madár szakember volt. Erre az állomásra egyre több sérült madár is bekerült. Miután én Hollandiában elég jól megtanultam ezeket a dolgokat, elkezdtünk együtt a ragadozó madarakat gyógykezeltetni. Akkor jött az az ötlet, hogy a Hortobágyi Madárkórházat alapítvány formájában meg kéne valósítani. Eleinte, amíg a János bele nem tanult ezekbe a dolgokba, addig nagyon sokat lejárta nekem segíteni. Hál istennek ha mostanában arra jártok, már egy nagyon szép Madárkórházat láthattok.

Üzenet a hallgatónak?

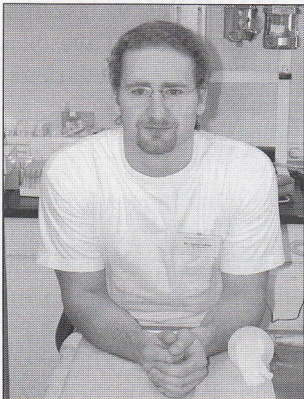
Én azt látom, hogy gyakorlatilag az egzotikus állatok száma nem csökken, hanem inkább nő, ezért ezekkel az állatokkal foglalkozni mindenképpen jó dolog. A specializációnak az ideje ezeken az állatfajokon belül még nem érkezett el igazán. Külföldön persze már vannak olyanok, akik csak madárral, kistrágyával, vagy hullókkal foglalkoznak. De Magyarország nem elég nagy ehhez. Miután elég nagy a lánycsapat itt az egyetemen, ha jól tudom olyan 70% az arányuk, és miután a gazdasági haszonállattal egyre kevesebben foglalkoznak, ezért az egyik ilyen túlélési lehetőség az egzotikus állatokkal való foglalkozás. És miután minden rendelőbe bekerül pár ilyen állat, már csak ezért is megéri velük foglalkozni.

Köszönjük!

Kiss Dominika
Majoros Éva
Szabó Réka

Egy igazi élő gladiátor- Interjú dr. Szabó Zoltánnal

Mikor döntötted el, hogy állatorvos le-szel?

Mióta az eszemet tudom, állatorvos akartam lenni. Másodszorra vettek csak fel, az Egyetemre.

A köztes évben dolgoztam és elvégeztem egy középfokú marketing- és reklám-ügymintező tanfolyamot. Utólag visszagondolva ennél jobban nem is alakulhattott volna az életem. A mindennapi állatorvosi munka, a praxis-menedzsment során nagyon jól tudom hasznosítani az itt tanultakat. Előbb-utóbb szeretném elvégezni a felsőfokú, marketing manager tanfolyamot is.

Kedvenc tantárgyad volt-e?

Talán a kórbonctan. Ez volt az első tantárgy, ahol végre valóságos esetekkel találkozunk. A kórhatározás során valódi problémákat kell megoldani, nem csak mechanikusan visszamondani azt amit bemagoltunk. Jobban belegondolva, amikor én jártam ide, ez meg a belgyógyászat volt az a tantárgy, ahol tényleg kreatívan kellett gondolkodni, nem csak elmondani a betanult tételt.

Volt-e, amiből megbuktál esetleg?

Igen, egyszer. Jelenlegi főnököm és témavezetőm Beregi doktor buktatott meg a "Kedvtelésből tartott állatok betegségei" nevű tantárgyból. Kihúztam egy tételt, amit nem ő adott le órán és így kimaradt az előadásból egy nagyon fontos rész. Erre rákérdezett Attila a vizsgán, én pedig természetesen nem tudtam a választ. Ez önmagában elég lett volna a bukáshoz, de kaptam három mentőkérdést, melyeket helyesen megválaszolva, azt mondta, hogy megvan a kettes. Én pedig mondtam, hogy kettőst köszönöm nem kérek. Ezért a vizsgakönyvben ez szerepel: "1 (elégtelen) saját kérésre".

Ekkor döntötted el, hogy egzotikus állatokkal szeretnél foglalkozni?

Mindig is egzotikus állatokkal akartam foglalkozni. El akartam végezni a zoológiát is, fel is vettem néhány zoológus tan-

tárgyat, de egy-két vizsgaidőszak alatt rájöttem, hogy mindkét szakot magas szinten nem tudom elvégezni, így felhagytam ezzel a tervvel. Második után elkezdtem bejárni az Fővárosi Állat- és Növénykertbe, Mezősi és Soós doktorok keze alá, hogy kicsit közelebb legyek az egzotikus praxishoz. Nagyon sokat tanultam tőlük. Az állatkertben írtam a TDK-mat, ott végeztem az összes gyakorlatomat és ott voltam polgári szolgálatos katoná is. A gyakornoki évemet a sebészetben és a belgyógyászat egzotikus osztályán töltöttem, majd felvételiztem PhD hallgatónak.

Mi a témád?

Gaal Tibor professzor úr, illetve Beregi Attila docens úr témavezetésével a védett madarak véreinek hematológiai, biokémiai és parazitológiai vizsgálatával foglalkozom.

Jövőre vonatkozó terveid vannak már? Szeretnél tanszékvezető lenni?

Tanszékvezető nem szeretnék lenni. Állatkert igazgató viszont szívesen lennék. Ha tud valaki ilyen állást ne habozzon megkeresni. Szeretnék valamikor majd hosszabb-rövidebb ideig valahol külföldön is dolgozni.

Van kedvenc állatod?

Mint minden állatorvos, az összes állatot szeretem. Ha sok szabadidőm lesz, akkor szeretnék majd kutyát és egy kék-sárga arát tartani. Jelenleg van két macskám, meg egy akváriumra való halam.

Szabadidődben mit csinálsz?

Írom a PhD-mat, szerkesztő vagyok egy internetes oldalon és állatorvos-tanácsadó egy másikon, motorozok, edzésre járok, edzést tartok.

Milyen edzés?

24 éve foglalkozom harcművészetekkel, 8 éve tartok edzéseket. Judóval kezdtem 7 éves koromban, aztán az általános iskola alatt ju-jitsuztam. 12 éve jött a gladiátorkodás (www.gladiator.hu), 10 éve az aikido és 2 éve kempózok. Eközben 6 évig iaidóztam is, de ezt már abbahagytam. Jelenleg heti 10 edzésem van. Ezen kívül, most, hogy közeledik a nyár készülök a gladiátor fellépésekre. A bemutatók megszervezése, a felszerelések legyártatása, a páncélok és kardok kovácsoltatása rengeteg időt vesz igénybe. Az első fellépésünk nemsokára, május 18-20-án

lesz Európa egyik legszebb amfiteátrumában Pula városában, Horvátországban.

Kedvenc filmed?

Hirtelen kettő jut eszembe: a Holló és Al Pacinóval az Egy asszony illata.

Szereted, ha a hallgatók bejárnak hozzád a rendelésre?

Igen, szeretem, ha bemászálnak a hallgatók, nagyon sokat tudnak segíteni a mindennapi munkában és én is szeretek magyarázni és tanítani. A gazdira viszont mindig mosolyogni kell, mindig jókedvűnek, ápoltnak és segítőkésznek kell lenni. Főleg a külföldi hallgatókra jellemző, hogy bejönnek Üllőről hozott, tehénbélsárral erősen szennyezett, táskájuk mélyén érlelt, gyűrött köpenyben és utána nekiállnak a rendelőben hangosan telefonálni vagy enni, miközben én a gazdinak a műtét alatti maximális sterilitás részleteit ecsetelem. Viszont mivel oktatási intézmény vagyunk, a hallgatóknak is szolgáltatást nyújtunk. Velük szemben is mindig előzékenynek és segítőkésznek kell lennünk. Néha ez így egyszerre túl sok: meg kell menteni az állat életét, a gazdit megnyugtatni, a hallgatóknak elmagyarázni az esetet, utána ugyanezt az angolul is, eközben a hospitalizált vagy műtétből ébredő betegekre is figyelni kell, felvenni a folyton csörgő telefont és rezignáltan nézni, ahogy gyűlnek a betegek a váróban. Rosszabb esetben ha nagyon pörög a munka akkor elvárom az asszisztensemtől vagy a beosztott hallgatótól, hogy találják ki a gondolatomat és úgy dolgozzanak a kezem alá.

Mit üzensz a hallgatóknak?

A sok tanulás közepette ne felejtsek el gondolkodni. Az Egyetemen készen kapják az információkat és megszokják, hogy minden kérdésre csak egyetlen helyes válasz van. Ha nem azt a választ adod, amit a tanár elvár, akkor megbuktál. Mire hozzám eljutnak már csak azt a tudást képesek használni, amit tételszerűen megkapnak, beépítettek és eddigre elfelejtettek gondolkodni és félnek attól, ha hibáznak vagy rosszul válaszolnak valamire. Szerintem nem szabad túl komolyan venni az Egyetemet. Fontos, hogy legyen még mellette egy-két dolog az életükben - sport, művészet vagy bármi egyéb -, ami visszahozza azt a kreativitást, amit itt kihalt belőlük.

Majoros Éva

"Jó napot, Péter! Vörös Károly vagyok."

Interjú dr. Pazár Péterrel

Mesélj a fiatal éveidről, a pályaválasztásról.

1983-ban születtem április 4-én Budapesten, itt jártam általános iskolába, meg gimnáziumba is, a Fazekasba. Az egyetemre OKTV-vel jöttem. Azért választottam az Állatorvosit, mert tudtam hogy valamit állatokkal kapcsolatban szeretnék csinálni. A nővérem járt egy évig az ELTE biológia szakára, és nem javasolta, hogy én is kipróbáljam. Utána elkezdte a SOTE-t, megéreztem, hogy az milyen lehet, és úgy döntöttem, hogy na, én oda sem szeretnék menni. Így, furcsa módon, szinte kizárásos alapon maradt az Állatorvosi Egyetem.

És hogyhogy pont az egzotikus állatokat választottad?

Igazából mindig is ez érdekelt, mindig voltak ilyen állataim. Azonban amikor ide jöttem, még nem tudatosodott bennem, hogy az ilyen állatokat gyógyítani is lehet. Voltak pintyeim, halaim rágcsgálóim meg amit el tudtok képzelni, aztán amikor "lejárt az idejük," akkor nem volt mit tenni. Az elején csak azt tudtam, hogy van valahol egy Gál János, aki ismeri a hullóket. Úgy másod-harmadévben kellett rájönnöm, hogy jó, az Egyetemen van ilyen, hogy egzotikus osztály, létezik Beregi Attila és a többiek, és ők pont ilyen állatokat gyógyítanak. Elkezdtem hozzájuk bejárni, majd úgy döntöttem, hogy itt szeretnék TDK munkát csinálni. Fél évig járkáltam be körülbelül mire fel mertem tenni a nagy kérdést, lenne-e TDK témájuk? Addigra már megszoktak talán, és Attila szerencsére igent

mondott. Szívem mélyén szerettem volna, ha olyan témát tud adni, ami hullókkal kapcsolatos, mivel én talán a hidegvérűeket szeretem a legjobban. Külföldön sok helyen van, hogy az egzotikus osztály meg van osztva, de nálunk azért ez még nincs így. Attilának szerintem nem titok, hogy a madarak a kedvencei, Zoli újabban görények nélkül szinte már nem is mutatkozik. Szerencsémre Attila rögtön mondta hogy van egy hullós téma, a teknősök endoszkópos vizsgálata. Úgy éreztem, hogy ez pont nekem való.

Mikor jött a felkérés, hogy itt dolgozz?

Ez szintén furcsa volt. Úgy volt először, hogy tavasszal államvizsgázom, mivel megpályáztam egy 3 hónapos Erasmus ösztöndíjat Münchenbe, amit meg is nyertem. Arra gondoltam, hogy miután hazajövök, megkérdezem Attilát, mi a módja annak, hogy PhD-t kezdjek az egyetemen. Azt tudtam, hogy szeretnék ezen a területen maradni amennyire lehet, hogy továbbra is legyen közöm az egzotikus állatokhoz. Eppen szigorlat előtt egy héttel ültünk a koliban, tanultuk a sebészetet és egyszer csak csörgött a mobilom: "Halló, tessék?" "Jó napot, Péter! Vörös Károly vagyok." Hát ez így jött. A hely tavaly ősztől volt szabad, és mondta Vörös tanár úr, hogy nem tudják fél évig fenntartani csak azért, mert én még Münchenbe megyek. Úgy döntöttem, inkább azt mondom le.

És akkor most csak itt vagy, vagy a belgión is?

Ó, én szinte mindenhol vagyok. Az ambulancián mindenki rendel- Attila meg Zoli is-, de én ezen túl kórházban is vagyok, és persze, amikor csak tehetem, megyek az egzotikusra.

A hallgatói léthez képest milyen dolgozó embernek, kifejlett állatorvosnak lenni?

Nem akarom azt mondani hogy hallgatóként arany életünk volt, mert már én is nagyon vártam a végét. De azért egyszerűbb volt. Értitek, mindent meg lehet tanulni, és ha megmondták, hogy ennyi oldal, jó, leülök, megtanulom.

Persze, utálom, elegendem van belőle, a vizsgáról nem is beszélve, de legalább tudom, hogy most ez a feladatom, ezt kell megtanulni. Itt meg bejön az állat és nincs meg ez a nyugodt érzés, hogy lehet, hogy pont most nem tudom az anyagot, de legalább tudom, hogy mit kéne tudni, és mikorra. Itt bizonytalanra válik az ember, hogy mit kéne tudni, mert ugye állatorvosnak lenni kéne tudni, de azt könyvekben nem írták meg. Másrészt sok szempontból jobb, érdekesebb. Azt nem nagyon bánom, hogy élelmiszerhigiéniával vagy igazgatással azóta nem sűrűn foglalkoztam. Kellemetlen volt, amikor járványtan vizsga után az elnök, Kassai Professzor Úr, megkérdezte: egyébként mi érdekel a leginkább... És akkor, miután tisztáztuk a marha leptospirózist és a baromfipestist, ki kellett nyögni neki, hogy a teknősök... Gondoltam ezek után élelmiszerhigiéniából meg igazgatásból azért érezni fogják, hogy olyan valaki felel, akit "érdekel" a téma.

És hogy jössz ki a munkatársakkal?

Eddig tényleg csak jó tapasztalataim vannak! Van, akiről hallgatóként azt gondolta az ember, hogy hozzá sem szól az emberhez, mert éppen el van foglalva beteggel, de nekem mindenki sokat segített, ha kérdéssel fordultam hozzájuk.

Mit üzensz a hallgatóknak?

Azt üzenem a hallgatóknak, hogy tartsanak ki, mert az lett volna a mélypont, ha idén elmaradnak az Equus napok, de szerencsére idáig azért nem süllyedtünk. Azért még nem lehet teljesen elfojtani az életosztónak ezt az utolsó csíráját a hallgatóságban. Ezt kell növelni, akármilyen nehézségek vannak, nem szabad feladni. Valahogy túl kell élni, nem szabad elveszteni a maradék hallgatói szellemet, mert ha ez is elvész, igazán nem lesz értelme ide járni. És még azt, hogy van diákjegy a Művészetek Palotájában, ki kell próbálni!

Kiss Dominika, Majoros Éva, Szabó Réka

Nosztalgia rovat

IP3 TELEVISION**Na-csatorna**

alfa sugárzó

08:00 Reggeli torna

Murray féle gyakorlatok,
mottónk: "lélegezzünk
jó mélyet a spirométerből!"

10:05 Vitaminos viszonyok*Amerikai családrosorozat*

Az előző rész tartalmából: A japán NIACIN klán egyre inkább hatalmába keríti az amerikai piacot. A helyi KALCIFEROL konzern a veszét érzi, ergo csata készül...

11:05 Főzőcske, de okosan

Mai inycenség: hypophysiskivonat

- vágjunk le ezer nyulat
  - daráljuk le az agyvelejüket
  - pépesítsük
  - szórjuk meg fiziológias NaCl oldattal
- végül ízlés szerint Tinger vagy Ringler oldatokkal ízesítsük

14:05 Műsorismertetés**14:15 Divatbemutató**

A kifutón Zolnai Anna és a legújabb fehér köpeny kollekción

16:05 The American Dream*dokumentumfilm-sorozat*

Ca²⁺ út: Kacskovics Imre élménybeszámolója az USA-beli multimédia-laboratóriumokról

20:45 DNS híradó

Műsorvezető: Rudas Péter

Témák a műorból:

- újabb botrány a komplementer bálon, hová tűnt a triplet párja? A műsor vendége, Scheiber Pál a másodlagos kötésekről ad elő.

21:45 Akcióban az akciós potenciál*amerikai krimi***22:05 Mit minek rövidítünk?***Szellemi vetélkedő*

Az előző heti feladvány helyes megfejtése:

EKG: eperízú kutyagumi

POMCDMEPSP: proopiomelanocorticoidependens miniatűr excitációs posztzinatikus potenciál

VKM: Verseyházy kedvenc macskája

Nyerteseink egy vadonatúj, Newmann-féle elektrotomográfot mondhatnak magukénak kettős bemenettel!

23:05 RÉM-fázis*amerikai pszichotriller*

A RÉM újra támad - álmodban sem vagy biztonságban!

K-csatorna

béta sugárzó

05:00 Falumagazin

Verseyházy impressziói - penésztelki tapasztalatok

09:05 Gyerekeknek: A cirkusz világa

Beszélgetés Verseyházy Tamás nyúlidomárral: "Csak a fülét, hogy meg ne sántuljon!"

12:35 Sport - Közvetítés a magyar fehérjefuttató bajnokság (MFFB) döntőjéről, kapcsoljuk a Népstadiont. A nívós versenyt a tradícióknak megfelelően poliakrilamid pályán rendezik.

15:05 Leg-leg-leg*(rekordok az alapadatok világából)*

Közönségrejtvény:

- vajon melyik állat testhőmérséklete a legnagyobb?

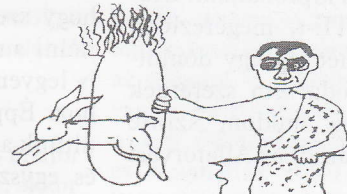
1. tyúk 2. juh 3. víziló

- Vajon melyik több?

1. a macska vizeletének sűrűsége

2. a szarvasmarha vemhességi ideje vagy

3. a ló reziduális levegőtérfogatának hatszorosa?

Vajon mennyi a systolés nyomás Rudas Péter bal kamrájában a ZH-k javítása közben?

1. 16 kPa 2. 18 kPa 3. 1,5 Atm

16:05 Kriminális

Hallgatói leckék, avagy megleckéztetett hallgatók

17:05 Könyvajánló

Megjelent az Állatorvosi élettan c. könyv angol nyelvű melléklete bőrkötésben: a List of Mistakes (hibajegyzék)

19:35 Ésti mese

A kezdő állatorvos kalandjai

Mesélő: Verseyházy Tamás bácsi

20:45 Repülés az Empire State Building tetejéről

David Copperfield tanítványa, Kacskovics Imre arra vállalkozik, hogy egy szál sortban leugorván Amerika legmagasabb felhőkarcolójának tetejéről, sértetlenül landol légpárnás strandpapucsán.

23:05 Erotikus show

Genitospinális reflexek II.

Szögyényi Zsuzsa
Kiss Miklós

Marek József Magyar Örökség-díjat kapott

2007 március 24.- én adták át ebben az évben először a Magyar Örökség díjakat. Marek József az első állatorvos, aki megkapta ezt a kitüntetést.

A díjról

A Díjat Farkas Balázs, Fekete György és Makovecz Imre javaslatára a "Magyarországért Alapítvány" kuratóriuma 1995-ben hozta létre. A Bizottság elnöke 2000-ig Mádl Ferenc volt, 2000-tól pedig Hámori József. A díj azoknak a magyar teljesítményeknek, alkotásnak, intézményeknek, csoportoknak adható, akik, illetve amelyek hozzájárultak a magyar kultúra, gazdaság, sport, tudomány, egészségben a magyar társadalom erkölcsi, szellemi és életminőségének felemeléséhez. A Bizottság az elmúlt 10 esz-

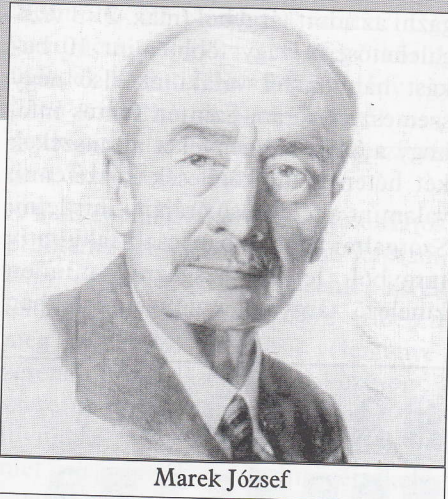
Marek József laudációja, amit Kovács Ferenc professor emeritus tartott:

Marek József 1868. március 19-én született Vágszerdahelyen, Nyitra megyében, egyszerű földműves családból. Nagyszombatban tett érettségi vizsgát. 1888-ban "színjeles" eredménnyel. 1892. november 5-én kapott állatorvosi oklevelet, "kitűnő" jelzéssel. Ösztöndíjjal került a Berni Egyetem Filozófiai Karára, ahol 1898-ban "summa cum laude" minősítéssel bölcsészdoktorrá avatták. Ezt követően beiratkozott a bécsi egyetem orvos karára, ahol belklinikai diagnosztikát hallgatott. 1901-ben megbízták a Budapesti Állatorvosi Főiskolai belkliniká vezetésével. Itt bontakozhattak ki közel négy évtizeden át mindazok a képességek, melyeket génjeiben hordozott, melyek termékei túllépték a határokat, és meghódították a világot. E hódítás fegyverei: a nagy tudás, a munka szeretete, a puritán keresztény erkölcsi világszemlélet, az etikus példamutatás és a személyéből sugárzó szeretet voltak. Azt a tüzet, amely őt szakadatlan munkára tette képessé, a munkatársaira és tanítványaira is igyekezett átvinni. A világhírű tudós kiváló pedagógus volt. Személyiségét illetően a keresztény szellemet szívében hordta, de cselekedeteiben valósította meg. Tudományos előrehaladásának alapja a

tendőben, s várhatólag a következő 5 évben is a XX. század kiemelkedő, 1950 után sokszor feledésre ítélt alkotói, intézményei közül választja ki a díjazottakat.

A Magyar Örökség kitüntető címre bárki tehet javaslatot, határon innen és túl. A beérkező állampolgári javaslatok bekerülnek az ún. Ezüstkönyvbe. Inkább "kitüntető cím"-ről beszélhetünk, mert az erkölcsi elismerést példázza, nem társul hozzá anyagi juttatás.

A Magyar Örökség-díjat az írásban beérkezett javaslatok alapján titkos szavazással ítéli oda a Bírálóbizottság az arra érdemes (élő és posztumusz)

Marek József

kiváló megfigyelő-, analizáló-, szintetizáló és következtető képessége volt, amely egyedülálló precizitással és intuícióval párosult. A sokrétű munkásságából, a világon elsőként megállapított eredményei közül is kiemelendő: a csirkék neurolymphomatosisának felismerése (a későbbi "Marek-betegség"), mellyel a kísérletes onkológia nemzetközi úttörőjévé vált, és örökre beírta nevét az orvostudomány történetébe is. A világon elsőként bontotta fel oktani tényezőkre a lovak "kólikás betegségeit", elsőként tárta fel a légzési zörejek és a kopogtatási hangok fizikai feltételeit, két kötetes német nyelvű monográfiában tette közkinccsé munkatársaival az angolkór oktatását, biokémiai folyamatait és kórfejlődését. A májmételykór ellen gyógyszert nyújtott, mellyel az állattenyésztés két évszázados csapását szüntette meg. Nincs a tudományterületen még egy

személynek, teljesítménynek, együttesnek vagy intézménynek.

A díjátadásokra természetesen hosszas előkészítő munka után kerül sor. Az adott szakterület egy-egy kiváló ismerőjét, szakértőjét kéri fel a laudáció megírására. A méltatás rövid változata hangzik el az ünnepélyes díjátadáson, míg a hosszabb változat a Laudációk könyvében olvasható.

Az oklevelek ünnepélyes átadására évente négyszer kerül sor egy ideje már a MTA dísztermében.

A Magyar Örökség-díj, a "Magyar Szellemi Becsületrend", a legrangosabb díjak közé emelkedett, hiszen semmilyen érdek vagy politikai megfontolás nem vezérli a döntéseket, hanem egyedül a felmutatott teljesítmény társadalmi, szellemi és erkölcsi értéke.

olyan, magyar szerzőktől való tudományos mű, amely idegen nyelven annyi kiadást ért volna meg, s amelyet minden világnyelvre lefordítottak volna. Hutyra Ferencsel írt: "Spezielle Pathologie und Therapie der Haus-tierre" könyv 11 német, 2 angol, 3 amerikai-angol, 2 spanyol, 4 orosz nyelvű kiadáson kívül, megjelent még szerb, olasz, lengyel, török és kínai nyelven is. Német nyelvű klinikai diagnosztikai könyvét négy alkalommal adták ki.

Tudományos teljesítményének elismerését jelzi a "Ferenc József rend" tisztikeresztje, a "Magyar Érdemkereszt", a "Polgári Hadi Érdemkereszt" elnyerése mellett az is, hogy az első között kapta meg a "Kossuth-díj" aranykoszorúját (1949). Hat egyetem fogadta honoris causa doktorává, hét külföldi szakmai tudományos testületnek, intézménynek volt tiszteletbeli tagja.

Életét mégsem az tette gazdaggá, amit kapott, hanem az, amit adott. Szavival élve: "Örömet és megnyugvást jelent az a tudat, hogy nem éltem hiába, hanem a Gondviselés rendelkezése folytán... résztvehettem szeretett hazánk érdekének előmozdításában". A magyar nemzet nagy fia 1952. szeptember 7-én hunyt el. Halála után az Alma Mater szomszédságában utcát neveztek el róla.

HÖK-ös hírek:

Összhallgatói Értekezlet

Április 19.-én, csütörtökön újabb Összhallgatói értekezleten vehetett részt az információéhes, és közügyek iránt érdeklődő ifjúság, egész pontosan 128 db hallgató.

Legelőször Kenéz Ákos mutatkozott be a jelenlévőknek HÖK elnöki minőségében, illetve tájékoztatta a hallgatókat az elnökváltás tényéről. Második napirendi pontként a HÖK új Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ) ismertetése következett. Ennek lényege a következő:

A Hallgatói Választmány tagja az 5 évfolyamképviselő, 2 biológus/zoológus képviselő, a 6 KT-tag és az IVSA képviselője, illetve tanácskozási joggal a Kivetítés főszerkesztője is részt vesz a HV ülésein (Hatalom...! :-)

A HÖK keretein belül két Szervezőbizottság működne. Az egyik Szervezőbizottság feladata a gólyabál és a SZINA megszervezése, a másiké az Equus-napok és a gólyatábor megszervezése lenne. A szervezőbizottságok

megválasztása pályázati rendszerben működne, a pályázatok elbírálásáról pedig az ÖHÉN döntenénk.

Egy módosító indítvány eredményeképpen azt is megszavazták, hogy ezentúl a külföldi hallgatók is lehetnek SZMSZ tagok, ha ezt igénylik.

Végül szó esett a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) fontosabb változásairól. Figyelem, búcsúzni kell az egyetemtől, ha az első négy félévben nincs meg az 54 kredit; ha hat félév alatt nem sikerül levezsgázni az első négy félév tárgyaiból; ha másodszori tárgyfelvelet követően sem tud levezsgázni az adott tárgyból (max. 2x3 vizsgalehetőség), vagy több, mint 10 bukást halmoz fel valaki az első négy szemeszter során. Szintén fontos info, hogy a ZH eredményeket a tanszékek két héten belül kötelesek közzétenni, valamint a félév első óráján kihirdetni. Szorgalmi időszakban csak fakultatív tárgyból lehet vizsgázni, minden kötelező tárgyból a vizsgaidőszakban

kell vizsgát tenni.

Nem érdemes kapzsini összeharacosolni minden faktot egy félévben, mert az átlagszámításnál legfeljebb csak annyi fakultációból megszerzett kreditet számítanak be, amely a félév mintatervében szereplő fakultációs kreditek másfélszeresét nem lépi túl. Ezen kívül, ha valaki egy tanév során 60 kreditnél többet teljesít, akkor fizetnie kell. Ösztöndíjat csak a 3,51-es átlagot elért és az évfolyamátlagnál jobban teljesítő hallgató kaphat. Ezzel összefüggésben számottevően emelkedtek az ösztöndíjak.

Az első utóvizsga ingyenes, de a másodikért 5000 Ft-ot kell fizetni (érdemes kihasználni ám ezt a nagy olcsóságot!).

Annak sem kell már fizetnie, aki egy félévben 15 kreditnél kevesebbet szerez meg.

Passzív félévben már nem lehet vizsgát tenni akkor sem, ha a hallgató már korábban megszerezte az aláírást.

Ha a hallgató a korábban már teljesített kreditjeit elfogadtatja, akkor minden megkezdett 30 kredittel egy félévvel csökken a tanulmányok befejezéséhez rendelkezésére álló idő.

A HÖK elnökön kívül más tisztségek is gazdát cseréltek: a SZIE rektora július elsejétől Karunk professzora, Dr. Solti László tanár úr lesz. Az oktatási dékánhelyettesi tisztséget július elsejétől Dr. Vereseyházy Tamás docens úr tölti be.

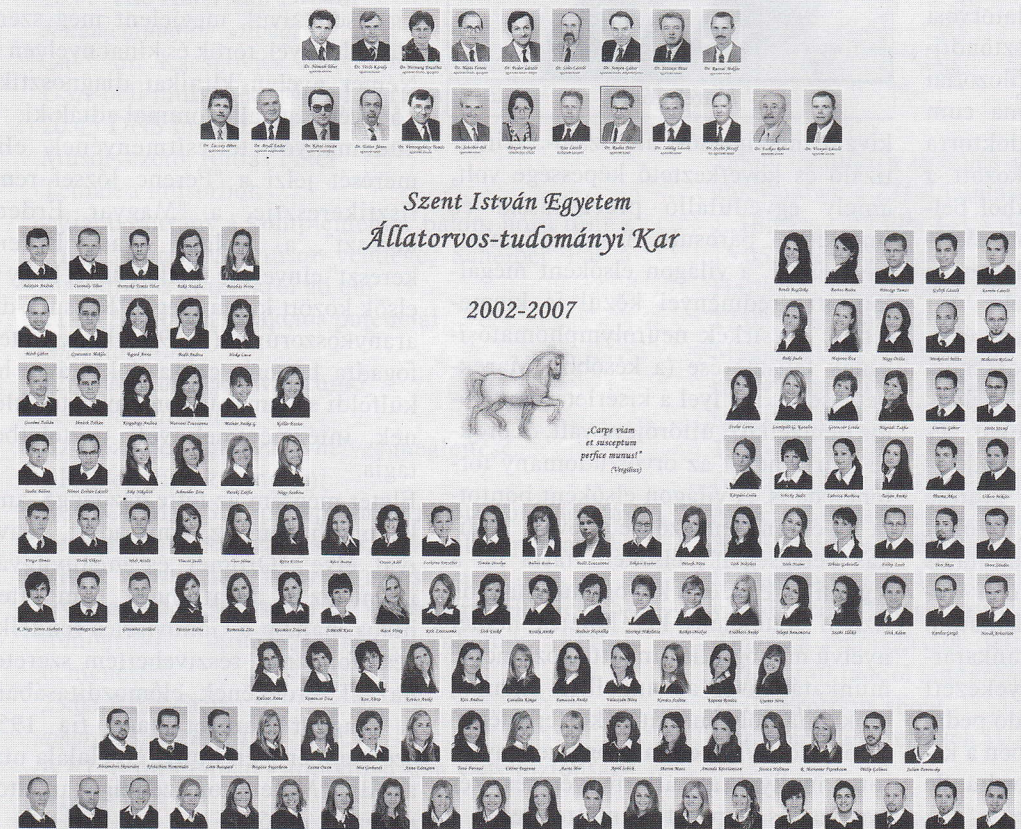
Láthatjátok, ismét igen sok és hasznos információval lettünk gazdagabbak. Az ÖHÉ jegyzőkönyvének kivonatát a HÖK-ös hirdetőn találjátok! Jó olvasgatást.

Szent István Egyetem
Állatorvos-tudományi Kar

2002-2007

*"Carpe vitam et suscipiam perferre mortem!"
(Virgilius)*

Interjú az új HÖK Elnökkel - bemutatkozik Kenéz Ákos

Hol születél, hova jártál iskolába, hol laksz?

Mohácson születtem 1986. május 12-én. Középiskolai tanulmányaimat egy német nemzetiségi kéttannyelvű gimnáziumban végeztem Pécssett. Az ott-honom egy Pécshez közeli kis településen, Mánfán van, de szinte mindig a kollégiumban vagyok.

Mivel szeretnél foglalkozni, ha elvégezted az egyetemet?

Korábban úgy képzeltem, hogy majd kisállatok gyógyításával fogok foglalkozni. Mostanában egy kicsit elbizonytalanodtam. Nem is tudom... újabban a kutatómunka lehetőségei kezdtek érdekelni.

HÖK-elnökséged előtt volt-e valamilyen tisztséged?

Az ezt megelőző időszakban, vagyis az elmúlt két és fél évben évfolyamképviselőként működtem közre a HÖK munkájában.

Mik a céljaid, mint HÖK elnök, min szeretnél változtatni? Ezek közül melyiket tartod a legfontosabbnak?

HÖK-elnökként legfontosabb feladatomban tartom, hogy kezdeményezzem és támogassam azokat a törekvéseket, amelyek valóban a hallgatók érdekeit szolgálják. Ezzel egyenrangúnak érzem, hogy mindenki számára elfogadható formában közvetítem a hallgatók javaslatait és véleményét a Kar vezetősége felé. Meggyőződésem, hogy ésszerű kommunikációval nagyon sok mindent el lehet érni, vagy legalább közvetetten elősegíteni.

Szeretnék dolgozni a mindennapjaink során fellépő kisebb-nagyobb problémáinkon, azokon, amelyek megoldására reális esély van. De ennek alapfeltétele, hogy Ti jelezzétek azokat a hiányosságokat, amelyekre megoldást

vártok. Ha az évfolyam-képviselő révén, évfolyamszinten nem sikerül elintézni valamit, nyugodtan keresétek meg a HÖK-öt, forduljatok hozzám bizalommal akár személyesen, akár emailben (hok@aotk.szie.hu).

Hogyan állnak a népszerű problémák? Az üllői közlekedés, az értelmetlen elméleti gyakorlatok, a 11. félév?

Ezeket a kérdéseket a Kari Tanács legutóbbi ülésén felvettem, de sajnos nem kaptam rájuk biztató választ. Amint az a KT-ülésen kiderült, 2001-ig volt közvetlen buszjárat az egyetemről Dóramajorba, de ezt meg kellett szüntetni, mert a kihasználtság igencsak alulmúlta az elvárható szintet. Úgy gondolom, hogy a jelenlegi körülmények között igenis lenne igény egy ilyen közvetlen járatra, de erről mindenképpen szükséges egy részletes igényfelmérést végezni.

A nem éppen gyakorlatias gyakorlatok problémájára azt a választ kaptam, hogy éppen az ehhez hasonló ügyek felderítésére és megoldására született meg az oktatók hallgatói véleményezésének új rendszere. Szóval ezúton is szeretném mindenki figyelmét felhívni, hogy novemberben, amikor ismét megnyitják az online értékelőrendszert, éljen a lehetőséggel, és töltsé ki a kérdőívet. Biztosíthatok mindenkit, hogy oktatóink komolyan veszik a hallgatói értékeléseket (megfelelő számú résztvevő esetén), és én magam is mindent el fogok követni, hogy az összegyűjtött véleményeknek meglegyen a következménye.

A 11. félévről egyelőre annyit lehet tudni, hogy a jelenlegi hallgatók közül csak az elsőéveseket érinti, az oktatási kormányzat ugyanis csak felmenő rendszerben engedélyezte a plusz félév bevezetését.

Milyennek látod a hallgatók helyzetét?

Alapvetően optimista típus vagyok, de a jelenlegi körülmények között csak azt tudom mondani, hogy igen nehéz helyzetben vagyunk. Magasak az elvárások, az egyetem mellett szinte semmire nem jut időnk, egyes előadások színvonala a kritikus szint alatt marad, és a gyakorlati oktatás terén is mutatkoznak hiányosságok - mindenki tudja, hogy miről beszélek.

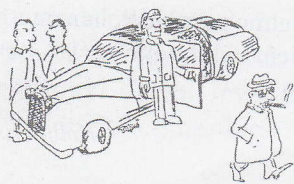
De a mérlegnek két oldala van. Ne feledkezzünk meg arról, hogy mit kapunk mindezért cserébe! Egy diplomát, aminek van értéke. Egy hivatást, amire büszkék lehetünk. És mindezek mellett még sok kis apróságot.

Mit üzensz a hallgatóknak?

Azt üzenném a többi hallgatónak, hogy ÉRDEKLŐDJENEK és ISMERKEDJENEK! Úgy érzem, az elmúlt évek során az egyetemi élet minden terén lecsökkent a hallgatók érdeklődése. Néhányan azért sem járnak előadásra, mert nem is érdekli őket a téma. A többséget sajnos nem érdekli a hallgatókat közvetlenül érintő szabályzatok, a közérdekűnek számító információk, a különböző egyetemi rendezvények. Egyesek nem tudják a tanárok nevét sem. Érthetetlen számomra, hogy a hallgatók egyetemi széleskörű fórumán, az Összhallgatói Értekezleten a nagy többség nem vesz részt. Sajnálatos tény, hogy sokan nem ismerik a saját évfolyamtársaikat. Egy oktatónk mondta nemrég, hogy későbbi életünk során alapvetően azokból a kapcsolatokból fogunk építkezni, amelyeket még az egyetemi évek alatt kötöttünk. Ennek tükrében összefoglalnám üzenetem tömör lényegét: törekedjünk nagyobb összetartásra!

Köszönjük az interjút, és sok sikert kívánunk!

Kiss Dominika
Szabó Réka

Hogy megszaladt neki, mióta felboncolta az ékszerész struccát.

Nem láttad a fedezőmént, amit beattattunk a mütéthez?

- Mit mond a skinhead a csajának a vasúti felüljárón?

- ???

- Na, akarsz teherbe esni?

Ballagás 2007

2007. április 14.-én került sor az ötödévesek elbúcsúztatására. Idén a ballagás különösen szépre és meghatóra sikeredett. Így búcsúzott az évfolyam nevében Kollár Eszter.

Tisztelt Rektor Úr, tisztelt Dékán Úr, tisztelt tanáraink, kedves vendégeink, kedves évfolyamtársak, barátok!

Nem szeretem a "búcsú" szót. Túl szomorúnak hat. Márpedig most elméletileg búcsúznom kellene a végzős évfolyam nevében.

Ehelyett csak röviden megosztanám azokat a gondolatokat, amelyek erről a napról és az utóbbi öt évről kavarnak bennem. Kavarnak, hiszen ez az intézmény hosszú ideje már szinte második otthonunk és meghatározó életterünk.

Valahányszor megkérdezték tőlem, hová járok egyetemre, büszkeséggel töltött el, hogy kimondhattam az Állatorvos-tudományi Kar nevét. Az emberek ilyenkor elismerően bólogtattak, és ettől még inkább megerősödött bennem, hogy jól választottam. Ez nem csupán szakma, hanem hivatás - persze ugyanúgy, mint bármi más, tele örömmel és nehézségekkel. Általános nézet, hogy ez egy nehéz tudomány - de pont ettől különleges, ettől szép. Az öt év alatt mindenkinek voltak megtorpanásai, amikor visszatekintett, és megkérdezte önmagát: miért?

Hát ezért a napért! Még majd a remélhetőleg fél év múlva bekövetkező diplomaosztóért! Azért, hogy elmondhassuk, képesek vagyunk életet menteni és egy állat szenvedéseit enyhíteni, és

ezzel másoknak is örömet okozni vagy akár a gazdaság hasznára lenni. Remélem azt is, hogy az idealista lelkesedésem nem kopik majd sokat az évek során...

Mindannyian sok tapasztalatot és tudást szívunk itt magunkba. Úgy hiszem, azt is ki lehet jelenteni, hogy itt váltunk igazán éretté, felnőtté, erős, de még alakuló személyiségekké. Megtanultuk, hogyan gondolkodjunk, hogyan hasznosítsuk a megismert tananyagot, hogyan legyünk igazán felelőssé magunk és mások iránt - legyen az ember vagy állat.

Hiszen itt nem csupán a több évszázados hagyományoknak megfelelő,

magas színvonalú szakmai tudás egy részét sikerült több-kevesebb sikerrel elsajátítani, de jobban kinyílt a szemünk az emberi kapcsolatokra, a világra is. Az ország különböző pontjairól érkezők kötöttek itt talán életre szóló barátságokat, és ismerték meg a főváros és a kollégium nyújtotta életstílust. A különböző rendezvények, az Equus klub, a Gólyabál és számtalan más esemény szinte észrevétlenül

kovácsolt közösségeket. Itt kell megjegyeznem azt is, hogy a külföldi hallgatókkal való kapcsolattartás, valljuk be, hogy kívánnivalót maga után. Reményeim szerint, az utánunk jövők több figyelmet fordítanak erre is.

Az ismeretanyag és az élettapasztalatok gyarapításában oktatóink szerepe felbecsülhetetlen. Szeretném ezúton is megköszönni mindannyiuknak a segítségét és a támogatást!

Egyetemi tanulmányaink kezdetén az állatszeretet hozott ide minket. Ezúton is utólag mondok köszönetet minden négylábú, kétszárnyú és egyéb élőlénynek, hogy olyan fontos szerepet játszottak az okulásunk terén, azáltal, hogy kibírták, mi próbáltuk gyógyítani őket.

Köszönet családtagjainknak is, akik elviselik, hogy vizsgaidőszak tájékán elviselhetetlenek vagyunk!

Köszönöm mindenkinek, aki most itt van, megtisztel minket a jelenlétével, és együtt ünnepel velünk!

Legvégül álljon itt két idézet:

Héraklitosz szerint minden nap megszűnik valami, amiért az ember szomorkodik. De mindig születik valami, amiért érdemes élni és küzdeni.

Utoljára, de nem legutolsósorban egy kis biztatás mindannyiunk számára Márai Sándortól:

"Utad értelme nem a cél, hanem a vándorlás. Nem helyzetekben élsz, hanem út közben."

Kollár Eszter

Séta a parkban, avagy Aujezky titkos élete

Aujezky Aladár nevét a nemzetközi szakirodalomban a róla elnevezett betegség őrízte meg, melyet 1902-ben írt le először és különített el a veszettségtől. Halálának 100. évfordulójának alkalmából 1969-ben avatták fel szobrát egyetemünk parkjában.

Aujezky 1892-ben szerezte meg orvosi diplomáját, majd a Rókus-kórház II. sz sebészeti osztályán dolgozott, mint gyakornok. 1903-ban szerezte meg mellé állatorvosi diplomáját. 26 évig tanított a Bakteriológiai tanszéken. Számos tanulmány, doktori értekezés készült ebben az időben az ő irányítása alatt. Legjelentősebb könyvei: a Baktériumok Természetrája, és az Általános Bakteriológia. 1928-ban Csontos Józseffel együtt ő alkalmazta először a Kondoféle oltóanyagot a kutyák veszettség elleni megelőző immunizálásához. Aujezky nagy megbecsülésnek örvendett egész életében. De a szobra mégis a tiszafák közé rejtőzik. Persze egy percig se gondoljátok, hogy ez pusztán véletlen. A lelkes kertészek mindig kigazítják a buja növényzetet a szobor körül, de pár nap alatt Aujezkyt újra körülburjánzák a tiszafák. Hogy mi ennek az oka? Egyszerű! Aujezky egyetemünk legjobb és leghivatásosabb titkosügynöke! Ha az éj leple alatt egy Equusból jött párocska lopakodik a parkon át, Aujezky szorosabbra vonja maga körül a lombokat. Már-már láthatatlan, de mégis ott van és figyel. 38 éve már. És hogy miket tudott meg? Íme egy kis ízelítő Aujezky megfigyeléseiből.

Gondoltátok volna, hogy a vizilabdameccs után meztelen oktatóinkat kukkolják a lányok menekülés ürügyén

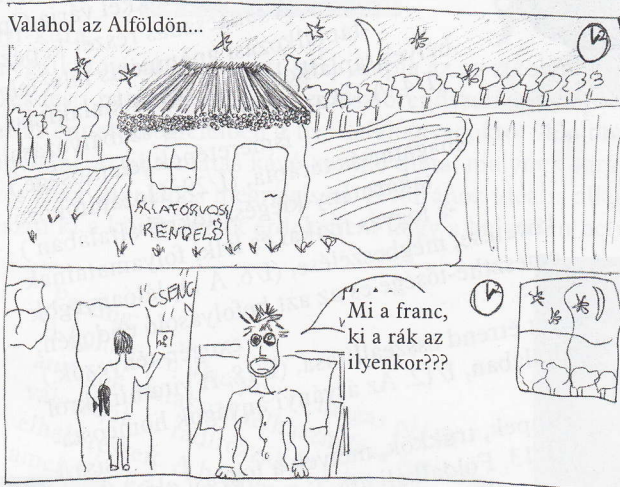
Ki hinné, hogy valaki kénytelen volt azzal visszautasítani egy gazdit, hogy sajnos már nem fér bele a heti programba, mivel a listáján szerepel már egy feleség, egy hallgató és egy szaksegéd

Téged is láttalak ám a múltkor!

A Kisállatklinikán ám igen gyakran születnek nagy szerelmek. De néha ezekből háromszög lesz!

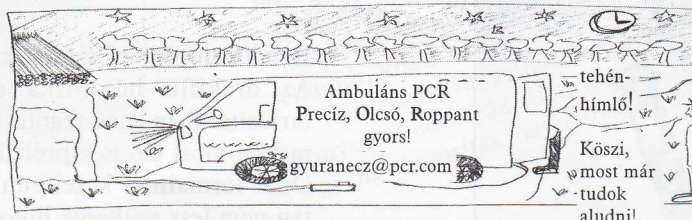
A homoerotikus pornófilmekből már meg lehet keresni egy motorra valót. Bezzeg az én időmben...

S.
O.
S.
P.
C.
R.

A vizsgaidőszak és a nyár folyamán se feledkezzetek meg rólunk! Várjuk leveleteket, cikkeiteket, naplórészleteiteket a kivetites@freemail.hu címre.

Mit mond Kőmíves Kelemen a vacsoránál a fiának? Egyél fiam, anyád már fal.

Üdvözöljük Wellness Központunkban

KEDVES VENDÉGEINK!

Az István utcában, a VII. kerület szívében az éjjel-nappali kisbolttal szemben, ideális közelségben a Péterfy Sándor utcai kórházhoz található intézményünk patinás épülete.

Mindenkit családi hangulattal, kellemes légkörrel várunk, mellyel biztosítjuk a maximális kikapcsolódás feltételeit. Szerencsére ebben sokat segítenek mosolygós és jókedvű kollégáink mellett, jelenlegi vendégeink is, akik törzsmagja kis családdá kovácsolódott az évek során!

Nálunk nincs szégyellnivalója senkinek - se a korát, se a súlyát tekintve, hisz mindenki valami hasonlóval küzd!

Ismerje meg széleskörű szolgáltatásainkat, melyek közül mindenki megtalálhatja a neki megfelelőt. Reméljük, hogy programjainkkal és kezeléseinkkel hozzájárulhatunk az Ön testi és lelki harmóniájának kiteljesedéséhez.

Meditáció:

Meditálás közben az ember saját magába merül el, ezáltal megszabadul a külső és belső feszültségtől. A koncentrált szellemi összpontosítás állapota a szellemi erő felszabadítását eredményezi. Számos meditációs gyakorlat létezik, amelyek végzése közben általában egy gondolatra, szóra vagy akár tárgyra összpontosítunk. A meditáció sok keleti vallásban nagy jelentőséggel bír. Vizuális típusoknak ajánljuk a Belgyógyászati tanszék által üzemeltetett infúzió-csepp számláló programunkat, melynek során az intenzív osztály békés légkörében, állatok közelségében élvezheti a nyugalom perceit. A terápia kiegészítőként a klinikai vendégszerettségével. A lassú, hető a klinika vendégszerettségével. A lassú, kutyusok és cicusok cirógatásával megnyugtató ritmikus simító mozdulatok megnyugtatóként, nemcsak az izmok merevsége, de a pszichikai gátlások is oldottá válnak.

Ránctalanító-bőrfelesztő kezelés

Az örökifjú bőr titka egy, a szervek tartósításában már régóta ismert módszer, melyet most Ön is kipróbálhat. Próbálja ki Ön is formalinos kezelésünket, és garantáltan nem lesz szüksége Botox kezelésekre!

Táplálkozási tanácsadás:

Személyre szabott, szakértő által vezetett, táplálkozási tanácsadás. A könnyebb és egészségesebb élet megvalósításában a mozgás mellett nagyon fontos szerepe van a megfelelő táplálkozásnak. Rottenbiller utcába kihelyezett részlegünk magasan képzett szakértőkkel várja Önt.

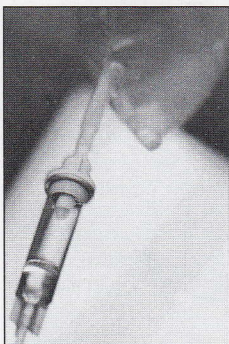
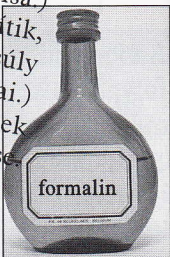
A tanácsadás részét képezi: -táplálkozási anamnézis felvétele, -helyes táplálkozási szokások kialakítása, (I/4. A takarmányfölvétel szabályozása, ismeretének jelentősége.)

-magatartás terápia, (I/29. Hozamfokozó takarmány-kiegészítőkről általában)

-a fogyás fizikai és lelki folyamatainak követése, megbeszélése, (I/6. A táplálóanyagok emésztetősége és az azt befolyásoló endogén, exogén tényezők.)

-keret étrend összeállítása, (I/18. A vitaminokról általában, I/12. Az ásványi anyagok homeostasisa.)

-tippek, trükkök, melyek a fogyást elősegítik, (I/13. Földalkáli alkalicitás, anionegyensúly (dUA, EB, CAB) és klinikai hatásai.) -felmerülő kérdések megbeszélése.

Léböjtkúra

Garantált fogyást idéz elő a szintén csak természetes anyagokat felhasználó új kezelésünk. Az eljárás lényege az élő állatból gumicső segítségével nyert folyadék véletlenszerű lenyelése. A súlycsökkentő hatás garantált!

Bioszauna:
A szövettani gyakorló 40-50°C-os hőmérséklete kellemes klímát teremt, amely nem megerhelő a test számára, és gyakran különböző nyári vizsgaidőszakban különböző éterikus anyagok is keveregnek a végőbe. A különböző, mikroszkóp alatt látható színjátékok lazítóan, élénkítően hatnak.

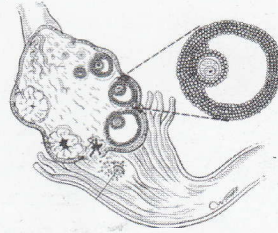

Mayr-kúra:

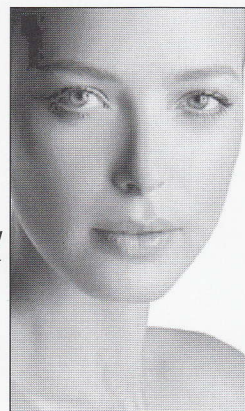
A megalkotójáról elnevezett kúra alapja az az elgondolás, hogy az összes testi panasz eredete az emésztőrendszer zavaraira vezethető vissza. A kezelés ennek megfelelően a test salakanyagoktól való megtisztítására koncentrálnak. Alapeleme az automatás kávé-zsemle diéta, melynek során egy pontosan előírt mennyiségű száraz zsemlet fogyasztunk kevés kávéval, alapos megrágással. A kúrához ideális alkalmat nyújt az üllői tömbügyelet. Bélmasszázs és hasi légzés egészíti ki a kúrát annak érdekében, hogy a helytelen bélműködést szabályossá tegye.

Fitoterápia:

Napjainkban egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek a gyógynövények, mivel ezek szintén tünetileg kezelik a betegségeket, mégsem jelennek olyan erőteljes beavatkozást, mint a vegyi úton előállított gyógyszerek.

Aromaterápia:
Az illatok befolyásolják a limbikus rendszert, ezáltal hatnak a lim-
bikus világra is. Emiatt lelki panaszok
kezelésére is használják őket. Az aro-
materápia elsődleges célja a test és a lélek új
életre serkentése és megtisztítása az anatómiai és
Körbontani tanszék közös szervezésében. A
terápia elemei az inhalálás (a kipárolgások
belégzése), a bomló testek érintése, illetve az apró
idegek kipreparálása.

Peeling:

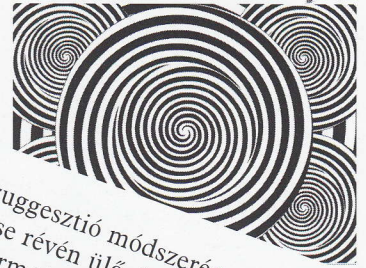
A különösen alacsony és magas pH-jú anyagok váltakozó felhasználása segítségével elhalt részeit. A bőrkép finomabbá válik, amelynek következtében növekszik a magas értékű ápolószerek iránti felvevőképessége. Folytatásként ajánljuk a tápláló-regeneráló Body Wrapping, a hatás konzerválására pedig a Formalinterápiát.

Body Wrapping

Üllői szolgáltatásaink legnépszerűbb eleme. A speciális, vállig érő, diffúziós kesztyűnkön keresztülfutó száz százalékos természetes, állati és növényi eredetű anyagok magas táplálóanyag tartalmuknak köszönhetően lehetővé teszik az elfáradt, kiszáradt bőr regenerációját bőrtípustól függetlenül. A kezelés hatékonyságát növeli az állati test melege és a gyengéd szorítás masszázsozó hatása.

Autogén tréning:

Ez a fajta tréning az autoszugesztív módszerén alapul. Egyszerű gyakorlatok végzése révén ülő, illetve padon fekvő helyzetben bizonyos formulákra és testrészekre (hüvely, méh, rectum, petefészek) koncentrálnak. "A nyolcadik napon is nagyon szép a sárgatest." ismételtetésével sablonszerű mondatok ("Rectalisan tapintható.") ismételtetésével célzottan idézi elő vendégeinkben a teljes nyugalom érzését. Az autogén tréning végzése főleg idegi zavarok, zavarok, összpontosítási nehézségek és alvási zavarok kezelésére ajánlott. Tartós eredményt kizárólag rendszeres és kitartó gyakorlással lehet elérni, de az alkalmankénti, rövid ideig tartó gyakorlás is pihentető hatású.

©2001 HowStuffWorks

KIVETÍTÉS - 2007. ÁPRILIS-MÁJUS

Equus Napok

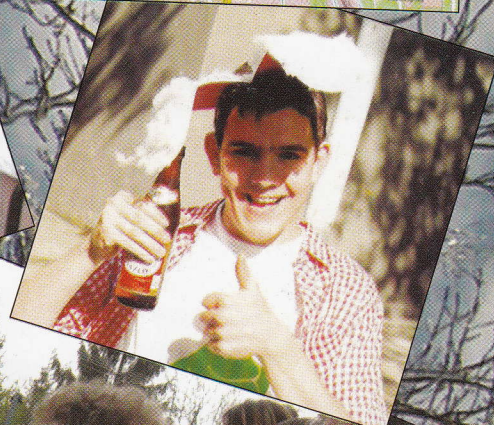

"Jó egy ilyen ZH, volt 5-6 ember, akit végre sikerült megismernem." Dr Veresegyházy Tamás

2007 március 28. - április 1.

Kult Úr rovata - Vonnegut

Kurt Vonnegut 1922-ben született Indianapolisban, német származású amerikai szülők gyermekeként. Az ithacai Cornell Egyetemen biokémiát tanult, de részt vett az egyetemi újság szerkesztésében is. Bár családjához hasonlóan pacifistának tartotta magát, mégis harcolt a világháborúban: Drezda bombázásakor a városban volt hadifogoly, egyik leghíresebb műve, Az ötös számú vágóhíd ennek állít emléket.

A háború után visszatért az egyetemre, majd a General Electric reklám- és propagandaosztályán helyezkedett el. Az itt tapasztalt nagyfokú gépesítettség egyszerre nyugtázta le és borzasztotta el, későbbi sci-fi regényei és elbeszélései ezekből az élményekből táplálkoznak. Sokáig nem ismerték

el, mint regényíró. A nagy áttörést a Macskabölcső című regénye jelentette, amit a Chicagói Egyetem disszertációként fogadott el, így Vonnegut megkapta a tudományos fokozatot; addig a legkülönbözőbb magazinokban publikált. Vonnegut regényeiben számos hasonló vonás fedezhető fel. Visszatérő elem a science-fiction író, Kilgore Trout figurája, aki nem más, mint Vonnegut lírai énje, Ilium városa, vagy az, ahogyan a tipikus sci-fi regényekbe illő témákat, elemeket Vonnegut saját filozófiájának modellezésére használja. Műveiben gyakoriak az önéletrajzi elemek is. Jellegzetes műveinek szaggatottsága, rövid egységekre tagolása is. Vonnegut műveit magyarul a Maecenas kiadó gondozásában olvashatjuk.

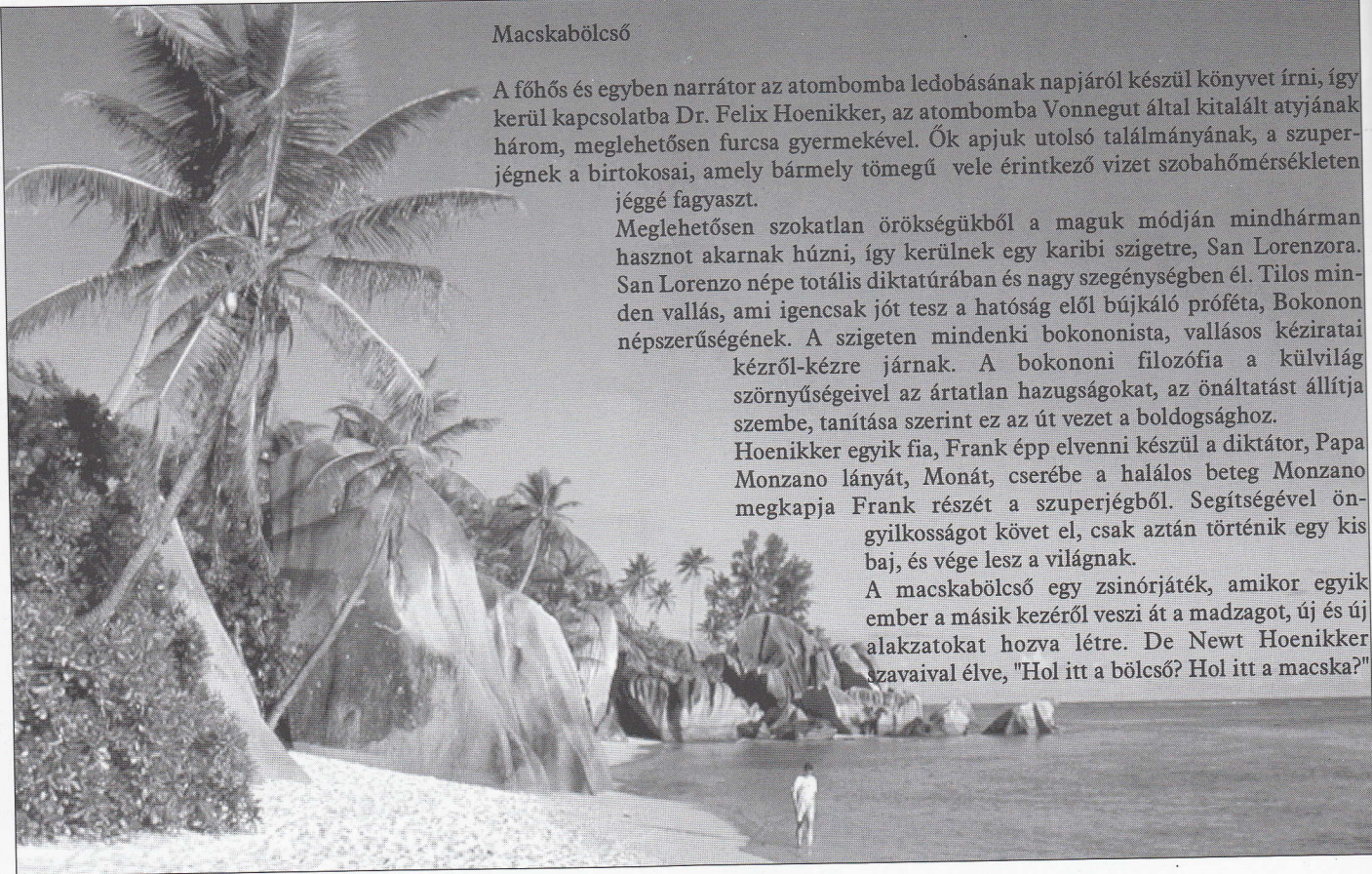
Macskabölcső

A főhős és egyben narrátor az atombomba ledobásának napjáról készül könyvet írni, így kerül kapcsolatba Dr. Felix Hoenikker, az atombomba Vonnegut által kitalált atyjának három, meglehetősen furcsa gyermekével. Ők apjuk utolsó találmányának, a superjégnek a birtokosai, amely bármely tömegű vele érintkező vizet szobahőmérsékleten jéggé fagyaszt.

Meglehetősen szokatlan örökségükből a maguk módján mindhárman hasznot akarnak húzni, így kerülnek egy karibi szigetre, San Lorenzora. San Lorenzo népe totális diktatúrában és nagy szegénységben él. Tilos minden vallás, ami igencsak jót tesz a hatóság elől bújkáló próféta, Bokonon népszerűségének. A szigeten mindenki bokononista, vallásos kézíratai kézzel-kézre járnak. A bokononi filozófia a külvilág szörnyűségeivel az ártatlan hazugságokat, az önáltatást állítja szembe, tanítása szerint ez az út vezet a boldogsághoz.

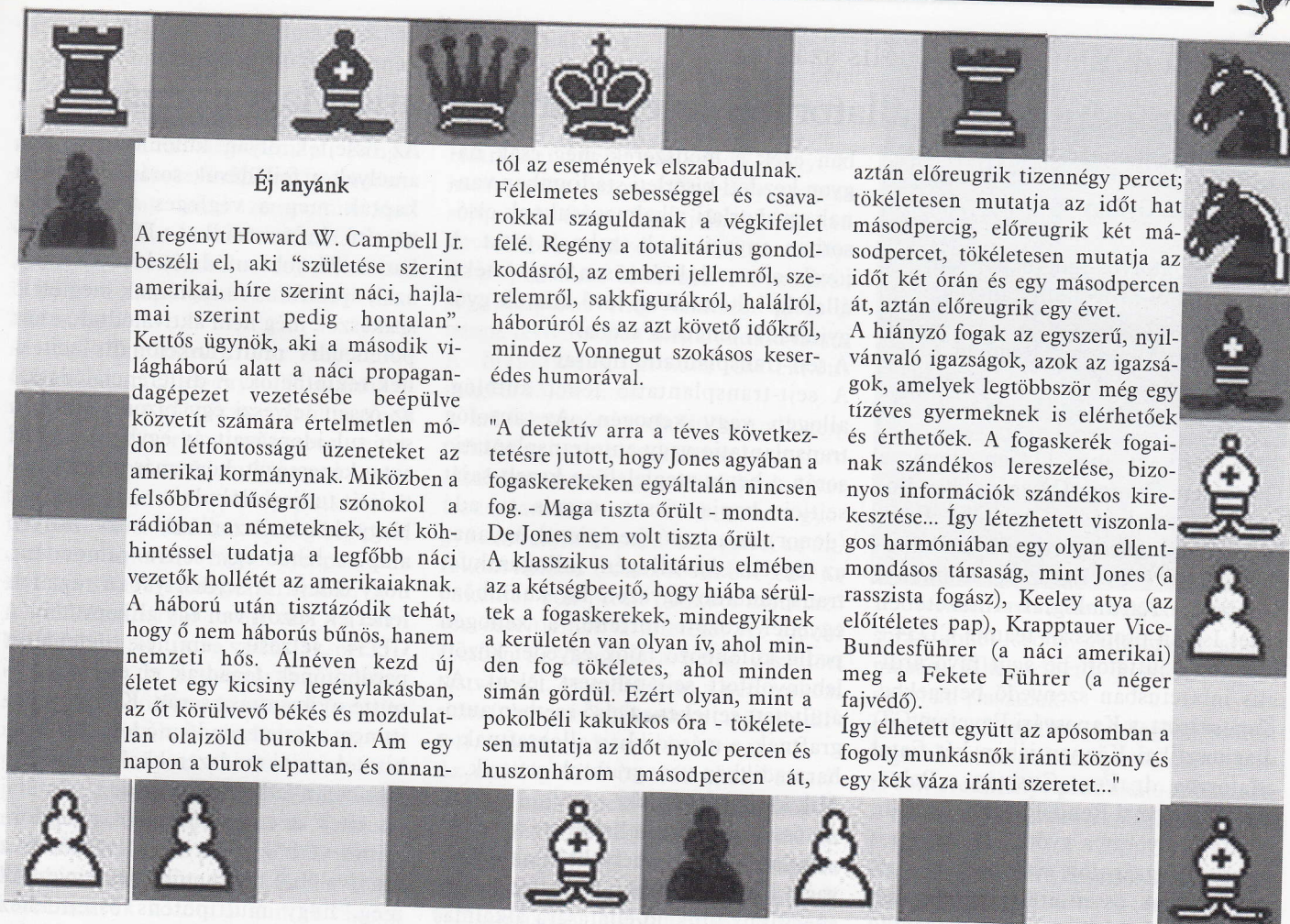
Hoenikker egyik fia, Frank épp elvenni készül a diktátor, Papa Monzano lányát, Monát, cserébe a halálos beteg Monzano megkapja Frank részét a superjégből. Segítségével öngyilkosságot követ el, csak aztán történik egy kis baj, és vége lesz a világnak.

A macskabölcső egy zsinórjáték, amikor egyik ember a másik kezéről veszi át a madzagot, új és új alakzatokat hozva létre. De Newt Hoenikker szavaival élve, "Hol itt a bölcső? Hol itt a macska?"

A titán szirénjei

Ez a könyv talán a leginkább nevezhető sci-finek Vonnegut művei közül. És hogy mit mondhat számunkra ez a könyv? Azt, hogy az élet csak manipuláció, a Föld pusztán egy eszköz az úrlények kezében, akik arra használják föl, hogy megjavítsák rakétájukat. Magyarázat a földi létre, és mindenre, ami körülvesz minket. Avagy bármit megtehetsz, hisz csak kísérlet vagyunk.

Éj anyánk

A regényt Howard W. Campbell Jr. beszéli el, aki "születése szerint amerikai, híre szerint náci, hajlami szerint pedig hontalan". Kettős ügynök, aki a második világháború alatt a náci propagandagépezet vezetésébe beépülve közvetít számára értelmetlen módon létfontosságú üzeneteket az amerikai kormánynak. Miközben a felsőbbrendűségről szónokol a rádióban a németeknek, két köhíntéssel tudatja a legfőbb náci vezetők hollétét az amerikaiaknak. A háború után tisztázódik tehát, hogy ő nem háborús bűnös, hanem nemzeti hős. Álnéven kezd új életet egy kicsiny legénylakásban, az őt körülvevő békés és mozdulatlan olajzöld burokban. Am egy napon a burok elpattan, és onnan-

tól az események elszabadulnak. Félelmetes sebességgel és csavarokkal száguldanak a végkifejlet felé. Regény a totalitárius gondolkodásról, az emberi jellemről, szerelemről, sakkfigurákról, halálról, háborúról és az azt követő időkről, mindez Vonnegut szokásos keserű humorával.

"A detektív arra a téves következtetésre jutott, hogy Jones agyában a fogaskerekeken egyáltalán nincsen fog. - Maga tiszta őrült - mondta. De Jones nem volt tiszta őrült. A klasszikus totalitárius elmében az a kétségbeesés, hogy hiába sérültek a fogaskerekek, mindegyiknek a kerületén van olyan ív, ahol minden fog tökéletes, ahol minden simán gördül. Ezért olyan, mint a pokolbéli kakukkos óra - tökéletesen mutatja az időt nyolc percen és huszonhárom másodpercen át,

aztán előreugrik tizennégy perct; tökéletesen mutatja az időt hat másodpercig, előreugrik két másodpercet, tökéletesen mutatja az időt két órán és egy másodpercen át, aztán előreugrik egy évet. A hiányzó fogak az egyszerű, nyilvánvaló igazságok, azok az igazságok, amelyek legtöbbször még egy tízéves gyermeknek is elérhetőek és érthetőek. A fogaskerek fogainak szándékos lereszelése, bizonyos információk szándékos kirekesztése... Így létezhetett viszonzlagos harmóniában egy olyan ellentmondásos társaság, mint Jones (a rasszista fogász), Keeley atya (az előítéletes pap), Krapptauer Vice-Bundesführer (a náci amerikai) meg a Fekete Führer (a néger fajvédő). Így élhetett együtt az apósomban a fogoly munkásnők iránti közöny és egy kék váza iránti szeretet..."

Börleszk

A regény Wilbur Nárcisz-11 Swainről, az USA utolsó elnökéről szól. Wilbur és ikertestvére, Eliza egy új emberfaj, a neanderthaloidok első képviselői, és mint ilyenek, annyira csúnyák, hogy szép és gazdag szüleik egy elszigetelt udvarházban neveltetik őket. Az ikrek között szoros a kapcsolat: együtt rendkívüli szellemi teljesítményekre képesek, de külön-külön olyanok, mint egy zseniális egész két buta fele. Évekig boldogan élnek, környezetükkel elhittetik, hogy idióták, ám amikor "lebuknak", különválasztják őket. A nem túl okos, de szorgalmas Wilbur egyetemre kerül, míg Eliza, aki testvére nélkül olvasni sem tud, a család szégyene lesz.

Wilbur elindul az elnökválasztáson, és, hogy az emberek soha többé ne legyenek magányosak, létrehozta a nagycsaládok intézményét, ami az azonos második keresztnevű emberek között teremt rokonsághoz hasonló kapcsolatot. De aztán megváltozik a nehézkedés, az emberiség a kihalás szélére sodródik, és az USA utolsó elnöke az Empire State Building tetején kényszerül tölteni élete utolsó napjait. Vonnegutnak talán ez a könyve hordozza a legtöbb önéletrajzi elemet: a mű nem sokkal nővére, Alice halála után született, és a közöttük lévő szoros kapcsolatnak állít emléket.

2007. április 11.-én meghalt Kurt Vonnegut.

"Ha egy tralfamadori megpillant egy holttestet, csupán arra gondol, hogy a halott személy abban az adott pillanatban rossz állapotban van, ám ugyanez a személy számos más pillanatban remekül érzi magát. Mármint, ha én jómagam azt hallom, hogy valaki meghalt, egyszerűen vállat vonok, és azt mondom, amit a tralfamadoriak is mondanak a halottakra, ez pedig az, hogy: Így megy ez."

A Kamarai Állatorvos aktuális számából:

Megtörtént az első állatorvosi őssejt-transzplantatio Magyarországon

Dr. Kótai István¹, dr. Font Gusztáv²,
dr. Andréka György³

1 Szie, Állatorvos-tudományi Kar,
Anatómiai és Szövettani Tanszék,
Budapest

2 Belvárosi Állatorvosi Rendelő,
Budapest

3 Xantus János Állatkert, Győr

2005-ben, azt megelőzően, hogy a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézetben dr. Andréka Péter főorvos munkacsoportja ill. a Debreceni Orvos- és Egészségtudományi Centrum Kardiológiai Intézetében Édes István professzor teamje CD34+ őssejteket juttatott be acut myocardialis infarctusban szenvedő betegekbe, Kaposvárott, a Kaposvári Egyetem CT-diagnosztikai Központjában két fiatal állatorvos, dr. Font Gusztáv, a Belvárosi Állatorvosi Rendelő vezetője és dr. Andréka György a győri Xantus János Állatkert igazgatója végrehajtotta az első magyar őssejt-átültetést sertésen. A nagy felkészültséget igénylő beavatkozás segítséget nyújtott a humán kollégáknak az emberi transzplantációk tervezéséhez és gyakorlati kivitelezéséhez valamint nem utolsósorban a műtétek engedélyeztetéséhez. Kétrészes cikkünk első fejezetében általános áttekintést adunk az őssejt terápia jelenlegi állásáról és jövőbeni kilátásairól, a másodikban pedig az említett őssejt átültetés részleteiről számolunk be részletesen.

I. Amit az őssejt terápiairól tudni kell.
Mitosz, irreális álm vagy egy lehetséges jövő?

A sejtátültetés fogalma

Sejtátültetés alatt érett sejtek (pl. vérátömlesztés során a vérésejtek) vagy éretlen sejtek (pl. az embrióban, a méhlepényben, a perifériás vérben vagy a csontvelőben lévő őssejtek) transzplantációját értjük. Cikkünkben az éretlen őssejtek átültetésével, mint a jelen vagy még inkább a jövő humán- és állatorvos-tudományának egyik nagy reményekkel kecsegtető lehetőségével foglalkozunk. Az állatorvoslás-

ban ezek a módszerek még csak nagyon kezdeti kísérleti stádiumban vannak, gyakorlati alkalmazásuknak első sorban anyagi okok szabnak gátat. A jövőben is csak különösen nagy értékű állatok, kihalófélben lévő állatok gyógyításánál jöhetnek szóba.

A sejt-transzplantatio típusai

A sejt-transzplantatio lehet autológ, allogén vagy xenogén. Az autológ transzplantatio vagy autotranszplantatio során a beteg megfelelően kezelt saját sejtjeit kapja vissza, vagyis az adó (donor) és a kapó (recipiens) ugyanaz az egyed. Az allogén (allogenikus) transzplantatio egyazon faj különböző egyedei között történő, a xenogén pedig különböző fajok egyedei között lebonyolított sejtátültetést jelent. Az átültetett sejteket az első esetben autografnak, a másodikban allografnak, a harmadikban xenografnak nevezik.

Mik azok az őssejtek?

Az őssejtek (stem cells) olyan specializálatlan sejtek, amelyekből az összes vagy legalábbis sokféle differenciált, specifikus funkció ellátására alkalmas sejt keletkezhet. Hogy egy sejtet őssejtnak tekinthessünk, annak három kritériuma van: 1. a nagyfokú osztódóképesség, 2. a többirányú differenciálódóképesség, és 3. az önmegeújulásra való alkalmasság. Az őssejteknek kétféle sorsa lehet. Az ún. szimmetrikus osztódást követően két új őssejtet hoznak létre, az aszimmetrikus osztódás során pedig egy őssejtet és egy valamivel már elkötelezettebb utódot produkálnak. A totipotens sejtekből (pl. a zigóta első néhány leánysejtjéből) minden embrionális és extraembrionális szövet (mint pl. a méhlepény és a magzatburok) sejtjei kialakulhatnak. A pluripotens sejtekből már csak az embrió sejtjei jöhetnek létre, a multipotens sejtekből pedig csak bizonyos sejtcsoportok, szövetek (pl. a csontvelői CFU sejtekből hétféle érett vérésejt, az idegi őssejtekből/Neural Stem Cells - NSC/ idegsejtek és gliasejtek) specializálódhatnak. Az ún. progenitor sejtek már csak egyféle sejt típus kialakítására képesek (pl. chondroblast, osteoblast).

Az őssejtek olyan különleges sejtek, amelyek a fejlődésük során még nem kapták meg a végleges funkcióikra utasító információkat, DNS-láncukban a későbbi utódsejtekre jellemző, azok specifikus funkcióinak megfelelő szakaszok még nem aktiválódtak, ezért potenciális multifunkcionális sejteknek tekinthetők. A differenciálódással az őssejt felveszi egy bizonyos típusú sejt tulajdonságait és egyben elveszti azt a képességét, hogy más típusú sejté is át tudjon alakulni.

Nagy kérdés azonban, hogy milyen alapon lehet egy sejt rámondani, hogy őssejt? A sejthártyában rögzített fehérjék között van egy glikoprotein, a CD34 jelzésű, aminek jelenlétét perdöntőnek fogadják el egy sejt őssejtté nyilvánítása során. Kimutatása - itt nem részletezendő módon - immunhisztokémiai módszerekkel történik.

Honnan nyerhetők őssejtek?

Őssejtek az embrió testéből, a köldökzsinór vérből, a perifériás vérből és a csontvelőből nyerhetők. (Itt jegyezzük meg, hogy multipotens őssejtekhez más szervekből is hozzá lehet jutni, így pl. neuronális őssejtekhez a szaglóhámából és a gerincvelőből, myoblastokhoz a vázizomzatból. Egyértelmű azonban, hogy ezek szervek mint őssejt-források nem jöhetnek szóba.)

Embriionális őssejtek (Embryonic Stem Cells - ES) a mesterséges megtermékenyítés révén létrehozott, különböző (főleg blastocysta) fejlettségi stádiumban lévő embriókból, abortumokból (az ősvivarszervek területéről), vágóhídi "melléktermékekből" nyerhetők. Az értelemszerűen csak allogén transzplantációra használható embrionális őssejtek között totipotensek, pluripotensek és multipotensek egyaránt találhatóak. Potenciájuk elsősorban az embrió fejlettségének függvénye. A néhány sejt stádiumban lévő embrió sejtjei totipotensek, az "öregedő" embriókban a multipotens őssejtek aránya a pluripotensek terhére egyre nő.

A legjobb őssejt-forrásnak tekinthető embriók felhasználásának humán vonalon etikai és világnézeti akadályai

vannak, állatorvosi alkalmazásuknak pedig az anyagi vonzatok szabnak határt.

A köldökzsínórvér terápiás felhasználása napjaink sláger témája. Rengeg igaz és hihetetlenül sok tudománytalan, gyakran üzleti szempontok által vezérelt gátlástalan áhír olvasható róla az előkelő tudományos folyóiratoktól kezdve a legutolsó bulvárlapokkal bezárólag.

A köldökzsínórvér az újszülött élőlények méhlepényéből származó vér, amelyet a köldökzsínóból vesznek le. A levett vérben totipotens sejtek biztosan nincsenek, multipotens sejtek biztosan vannak, a pluripotens sejtek jelenléte valószínűtlen. Eddig biztosan csak multipotens haemocytopoeticus sejteket sikerült kimutatni belőle.

A köldökzsínórból levett vért 48 órán belül laboratóriumba szállítják, ott krioprotektáns (a fagyasztás káros hatásait kiküszöbölő) védőoldattal keverik, majd mélyhűtik. A tárolás ún. vapour phase technikával történik, ami azt jelenti, hogy a minták folyékony nitrogén gőzében -120 és -196 °C közötti hőmérsékleten vannak elhelyezve. Kriobiológiai számítások szerint ilyen körülmények között a minták elvileg szinte korlátlan ideig eltarthatók.

A köldökzsínórvér alkalmazásának előnye, hogy: 1. gyűjtése fájdalomtalan, nem jelent veszélyt a donorra nézve, 2. gyorsan hozzáférhető, 3. az acut és a chronicus graft-versus-host betegség (ld. később) ritkábban és enyhébb for-

mában alakul ki, végül 4. összejtjei "újszülött-korúak", amelyek még nem találkoztak káros környezeti hatásokkal.

Hátrányai között említendő, hogy: 1. mennyisége viszonylag csekély, magvas sejtjeinek (nem összejtjeinek!) aránya kevesebb a szükségesnél (a normális megtapadáshoz általában 107 magvas sejt/recipiens ttkg szükséges), 2. a benne lévő összejtek megtapadása lassú, 3. biztonságos tárolása esetenként megkérdőjelezhető.

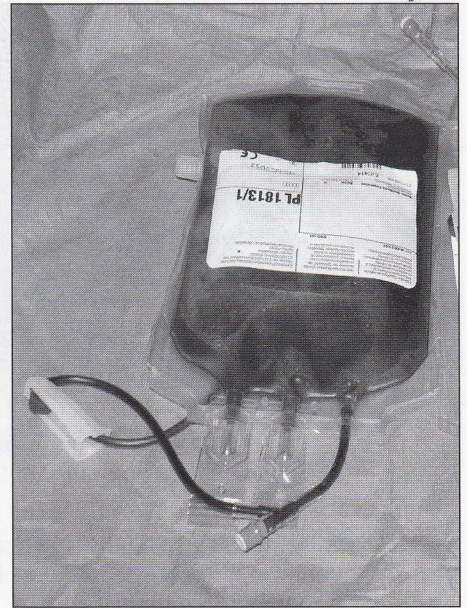
A köldökzsínórvér elsősorban allogén, ritkábban autológ transplantációra alkalmas. Az allogén köldökzsínórvér transplantációjának a humán gyógyászatban két típusa ismeretes, az ún. rokonbankból ("családbankból") ill. az önkéntes non-profit bankból származó vér összejtjeinek átültetése. Az előbbi esetben az összejtek a beteg újszülött testvérétől, az utóbbiban a nemzetközi számítógépes hálózatban nyilvántartott, önkéntes donortól származnak.

Az autológ célú összejtbankok "üzleti" alapon működnek, etikai tisztaságuk nem ritkán kétséges. A bulvármédia által is sugallt köldökzsínórvér tárolás horribilis összegbe kerül, és annak valószínűsége, hogy egyszer szükség lesz rá kb. 1 : 200000.

A köldökzsínórvér alkalmazása a humán gyógyászatban kezdeti, bátoratlan lépéseit teszi. Felhasználására eddig csak vérképzőszervi és immunrendszeri betegségek gyógykezelése kapcsán került sor. Állatgyógyászati alkalmazásának hihetetlenül költséges volta jelent pillanatnyilag áthághatatlant akadályt.

A multipotens összejtek kinyerése a perifériás vérből gondos premedikációt igényel. A módszer alkalmazása során a donor 4-5 napon keresztül nagy dózisú Granulocyt-Colonia Stimuláló Faktort (GCSF) kap, amely elősegíti az ún. mesenchymalis összejtek kilépését a csontvelőből. A vérben ílymódon "feldúsult" összejteket a vérvétel során speciális sejtszeparátor (feretizáló készülék) segítségével különítik el, a többi vérsejtet pedig visszajuttatják a donorba. A koncentrált összejt suspensiót intravénásan juttatják be a recipiensbe.

Az eljárás elsősorban nem rosszindulatú haematológiai betegségek kezelése

Vérvételi tasak a csontvelő tárolására során jöhet szóba. Állatorvosi alkalmazása elképzelhető, költségvonzatai azonban riasztóak.

Utóljára hagytuk a legfontosabb, legtöbb sikerrel kecsegtető, már eddig is sok eredményt produkáló módszert, a csontvelőből származó összejtek átültetését.

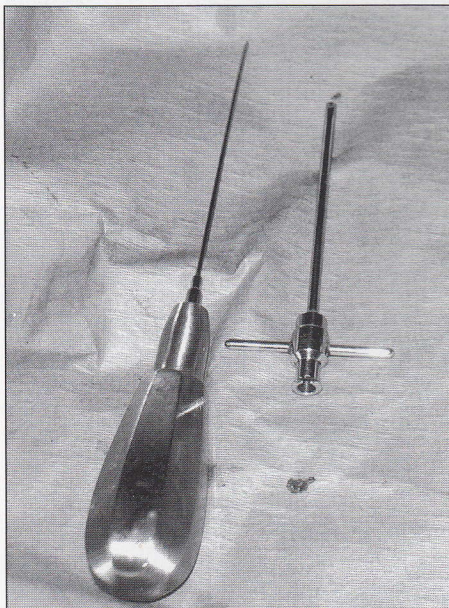
Csontvelő eredetű összejtek átültetése

Csontvelőhöz aseptikus műtéti körülmények között, inhalációs narcosisban vagy gyakran gerincvelői érzéstelenítés mellett lehet hozzájutni a csípőlapát (crista iliaca) spongiosa állományából speciális tű (1. kép) segítségével. A tűhöz csatlakoztatott fecskendőbe először alvadásgátlót (ACD-A), majd csontvelőt szívunk a megfelelő arányban (3. kép). Az egy alkalommal levehető csontvelő mennyisége 100 ml körül van.

A levett csontvelőt speciális légátteresztő, szilikonozott tasakokban gyűjtik, majd szűrőrendszeren vezetik keresztül (2. kép). A szűrők különböző lyuknagysága lehetővé teszi a frakcionált tisztítást, kiszűrve először a csontszilánkokat, majd a zsírsejteket, végül a reticularis alapváz elemeit.

A levett mintát hűtőládában szállítják a szeparáló berendezéssel rendelkező intézetbe. Itt első lépésként meghatározzák a csontvelő sejtszámát és a csontvelői sejtek életképességét vitális festéssel.

Amennyiben a csontvelő kellő sejtszámmal és életképes sejttel rendelkezik, ún. feretizálásnak, szepará-

A csontvelő levételéhez használt Yamshidi-tű

Csontvelővétel alvó sertésből lásnak vetik alá. A bonyolult gépi berendezés több lépcsőben eltávolítja először a vörösvérsejteket és a thrombocytákat, majd a magvas sejteket, vagyis a leukocytákat és a különböző érési stádiumban lévő vörösvérsejt-fehérvérsejt- és thrombocyt praecursorokat. A feretizálás végén csak az őssejtek maradnak meg. Ezek száma az összes csontvelői sejten belül 1‰ körül mozog.

Amennyiben az őssejtek mennyisége kevésnek bizonyul, a szokásos szövettenyésztési módszerekkel sokszorozzák meg számukat.

Utolsó lépésként beállítják a végvolument úgy, hogy 5 ml suspensióban 2,5 x 10⁹ csontvelői sejt, azaz kb. 9,5 x 10⁶ őssejt legyen.

Az már több mint egy évszázada ismert tény, hogy a vörös csontvelőben vannak olyan multipotens haemopoeticus őssejtek, amelyek a vérben keringő érett vörösvérsejt közös ősei (CFU vagy CFC sejtek, Haemopoietic Stem Cells - HSC). Egyre több bizonyíték van azonban arra is, hogy a csontvelőben léteznek olyan pluripotens (?) vagy inkább multipotens mesenchymalis őssejtek (multipotential adult progenitor cell - MAPC) is, amelyek képesek nem vörösvérsejtté, hanem más, osztódásra képes sejté (pl májsejté, endothel-sejté), vagy akár ún. postmitotikus sejté (pl. szívizomsejté, idegsejté) is differenciálódni. A probléma velük kapcsolatban kettős, egyrészt nagyon kevesen vannak, másrészt belépésük a keringésbe és eljutásuk speciális sejtékké differenciálódásuk helyszínére ("hazatalálás", "homing") nehézkes. A csontvelői őssejtek átül-

tetése is lehet allogén vagy autológ. Az autológ őssejt-átültetésre cikkünk második részében visszatérünk, itt most csak az allogén transzplantációval foglalkozunk részletesen.

Az allogén átültetés során cytotoxicus szerek hatalmas adagjaival, esetleg sugárzással elpusztítják a beteg teljes csontvelőjét, benne a hibás, elégtelen működésű őssejtekkel. Ezt követően a megfelelő

donor (testvér, ritkábban szülő vagy nemzetközi regiszterekből származó adományozó) egészséges őssejtjeit ültetik át a betegbe. Sikeres transzplantáció esetén az új csontvelő elkezd termelni az egészséges érett vörösvérsejtet. Ehhez a folyamathoz 10-25 nap szükséges.

Az allogén csontvelői őssejtek átültetése a rosszindulatú (leukaemiák, lymphomák) és a nem rosszindulatú (agranulocytosis, toxikus hatásra vagy sugárzás miatt bekövetkező csontvelő-elégtelenség) haematológiai betegségek valamint a veleszületett immunhiányos állapotok kezelésére alkalmas (humán orvostudomány), ill. lenne alkalmas (állatorvos-tudomány).

Az előbbi feltételes mód is elárulja, hogy az allogén átültetés állatorvosi kivitelezése napjainkban gyakorlatilag lehetetlen. Egyrészt azért, mert nem áll rendelkezésre megfelelő donor-nyilvántartási rendszer, másrészt pedig azért, mert lehetetlen azokat a steril tartási körülményeket létrehozni, amelyek szükségesek a "csontvelőmentes" állapot (néhány hét) során. További problémát jelent, hogy az átültetett sejtek a gazdaszervezet testi sejtjeit megtámadhatják (graft versus host betegség - GVHD), ill. az is, hogy a gazdaszervezetben nem mindig sikerül a beteg sejtet teljesen kiirtani.

A saját őssejtek transzplantációja napjaink sikertörténete. Ennek lehetőségeiről, alkalmazási területeiről és az első magyar állatorvosi megvalósításáról következő számunkban fogunk írni.

Ez a cikk a Kamarai Állatorvos márciusi számában jelent meg, és Dr. Perényi János főszerkesztő jóvoltából olvasható a KIVETÍTÉSben is.

XXVIII. OTDK

2007. április 4-6. között rendezték meg Debrecenben a XXVIII. Országos Tudományos Diákköri Konferenciát, ahol a Biológiai Szekcióban karunk több hallgatója is kiváló eredményt ért el.

I. díj:

-Fanacznán Anikó (Gyeparterületek arachnológiai összehasonlító vizsgálata tekintettel a Pelecopsis loksai vitorlaspók fajra; Témavezetők: Dr. Samu Ferenc, Dr. Elek Zoltán)

-Kulcsár Anna (A papilloma vírusfertőzés kapcsolata színezeti jellegekkel házi verébnél; Témavezetők: Dr. Liker András, Schrott Anikó)

II. díj:

-Kovács Szilvia (A kárpát-medencei parlagisas-populáció összehasonlító genetikai elemzése; Témavezetők: Kalmár Lajos, Horváth Márton, Schrott Anikó)

III. díj:

-Tarján Anikó (Lúdamiloidosis szcintigráfiai vizsgálata; Témavezető: Kovács Beáta Marianna)

Különdíj:

-Gavalda Kinga (Lovak reaktivitásának vizsgálata; Témavezetők: Dr. Kabai Péter, Nagy Krisztina)

-Thuma Ákos, Valcz Gábor (GABA és peptid neurotranszmitterek rágcslók laterális septumában; Témavezető: Dr. Halassy Katalin)

2007. április 16-18 között szintén Debrecenben az Agrártudományi szekción is szép eredmények születtek.

Állatlelettani-állategészségügyi Tagozat I.

I. díj: Sike Nikolett

II. díj: Orosz Adél-Rác Beáta

III. díj: Bittner Diána és Gyuranecz Miklós

Állatlelettani-állategészségügyi Tagozat II.

I. díj: Varga Tamás

II. díj: Hirka Luca

Különdíj: Rév László Zoltán

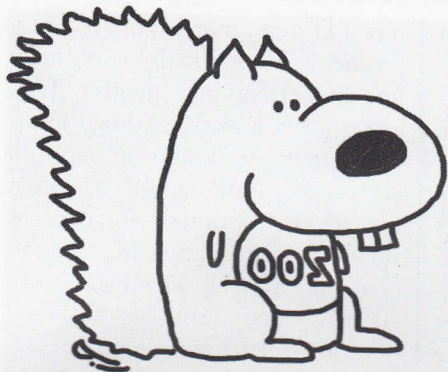
Állatgenetikai és Biotechnológiai Tagozat:

Különdíj: Héjja Imre

Magyary Zoltán díj: Sike Nikolett

Zoológus oldalak

Layla, a Budapesti Állat- és Növénykert frissen elkeresztelt kisorrszarvúja

A Keszthely szomszédságában levő Fenékpusztán 1984-ben kezdte meg a gyűrést az MME Zalai Megyei Helyi Csoportja. Sokáig csak egy lakókocsi állt a nádas közelében, de 2003-tól fogva a madarászoknak lehetőségük nyílt a közeli, már használaton kívüli bakterház bérlésére. 1984 óta nagyjából 300.000 madarat gyűrték eddig, a 2006-os évben például 93 faj 22202 példányát fogták be, s ezekből 19356 madarat gyűrték meg. A toplistát a füstifecske vezeti közel 7600 példánnyal, de nagyon sok cserregő és foltos nádiposzáta is akadt a hálóba. Több külföldi madarat is fogtak, például fülemülesitkét Franciaországból és függőcinegét Litvániából. Bár nem pont az állomáson, de szintén Zala megyében gyűrték azt a darázsölyvet is, amit tavaly tavasszal az afrikai Guineában fogtak be, s ez lett az eddigi legmesszebb megtalált magyar példány.

Az állomáson madármentőhely is működik, tavaly 132 példányt hoztak ide, közülük 65-öt sikerült egészségesen visszaengedni, 17 madár pedig még most is az állomás lakója. Elsősorban gólyafélék, ragadozó madarak, valamint kistestű

II. Kutyafutta

Már második alkalommal rendezi meg május 13-án a Felelős Állatbarátok Egyesülete karunkkal együttműködve a budapesti kutyás futást. A rendezvény célja, hogy felhívják a figyelmet a jellemzővé vált civilizációs betegségekre, és hogy közös sportolásra vegyék rá a gazdikát és kedvenceiket. A tapasztalatok szerint ugyanis a kutyák között ugyanúgy növekszik a súlyproblémákkal küzdők száma, valamint a mozgásszegény életmódból eredő egészségügyi problémák előfordulása, mint az embereknél. A közös futás Ausztriából ered, ahol a "Tiere als Therapie" nevű civil szervezet nagy sikerrel rendezi meg már évek óta a "Dogging" nevű kutyás futóversenyt a bécsi Állatorvosi Egyetem támogatásával.

Tavaly közel 300-an vettek részt a budapesti versenyen, s az első helyezett egy Fülöp névre hallgató cocker spániel lett. A táv idén is 2500m lesz, a rajt 11 órakor indul a Városligeti Műjégpályától. Az első 3 leggyorsabb páros értékes jutalmakban részesül, a fődíj egy 2 személyes wellness hétvége - természetesen kutyáttól.

A jelentkezési lap letölthető a <http://www.hazikedvencek.hu> oldalról, az első 300 regisztráló ajándék pólót, sapkát és kutyakendőt kap!

Madármentőhely és gyűrűző állomás a Kis-Balatonon

madarak és azok fiókái kerülnek be ide. Szerencsére a fiókák közül szinte mindet vissza tudták engedni. A mentőhelyen most is lakik 4 fiatal füleskuvik, akik alól - valószínűleg az autópályaépítés miatt - kivágták a fát.

Az idei év újdonsága az a madármegfigyelő kunyhó, aminek 3 oldalán 1-1 odú található, s ezeknek a belső fala üvegből készült. Mostanra már mindháromba belefészkeltek a madarak, az egyikbe mezei veréb, a másikba seregély, a harmadikba pedig szencinege költözött. A fiókák várhatóan április végén kelnek ki, onnantól kezdve várja látogatóit a házikó.

Az állomáshoz azonban nem csak madarak tartoznak. 2005 novemberétől folyik legeltetés a szomszédos legelőn, ezzel próbálják megóvni a védett növényfajokat a gyorsan terjedő aranyvesszőtől. Jelenleg 16 szürkemarha gondozza a területet, de további állatok érkezése várható.

A régi vasúti épületben egy kiállítóterem is található, ahol megtekinthető a 80 darabos tojásgyűjtemény, valamint számtalan madárfészek is. A falakat az állomás egyik alapítójának, Palkó Sándornak a fotói díszítik.

A madarászok mindig szívesen fogadják a

Röpdék

látogatókat, előzetes egyeztetés után lehetőség nyílik a madárgyűrés megtekintésére, madármegfigyelésre, valamint egy pár órás szakvezetésre a Kis-Balaton látogatható helyein.

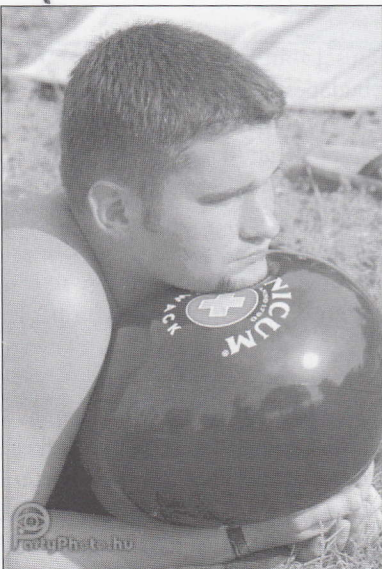
(Kapcsolat:

Benke Szabolcs 06 20/ 519 27 21)

csirek

Tojásgyűjtemény

A 15. Sziget Fesztivál augusztus 8-15 között lesz. Az elmúlt évek legjobb és legszínesebb line-up-ját vonultatja fel a jubileumi

Sziget Nagyszínpada. Az idei felhozatalban találkozhatunk friss szenzációkkal, aktuális sikercsapatokkal, továbbá a nemzetközi porondok tömegeket mozgó kultikus sztárjaival valamint a jubileumi line-up felvonultat azokból a bandákból is, melyek a korábbi Szigeteken a legsikeresebb koncerteket adták.

Volt fesztivál, Sopron, július 4-7. Napijegy elővételben 5500 Ft, helyszínen 6000 Ft Négynapos bérlet elővételben 12900 Ft, helyszínen: 15900 Ft.

Nyár, szerelmek, fesztiválok

Mostanában egyre divatosabbak a hosszabb-rövidebb nyári fesztiválok, ahol sátorban lakva, koncertet hallgatva lehet sört inni a barátokkal. Van azonban egy, amit kifejezetten nekünk találtak ki, és ez az EFOTT. Egyetemisták és Főiskolások Országos Turisztikai Találkozója. Na nem arra kell gondolni, hogy néhány díszmagyarba öltözött eminens évfolyamelső a dékánúrba karolva lépdel egy hosszú menetben, aminek a végén megkoszorúzzák egymást, kedvesen mosolyognak, aztán isznak egy traubit és hazamennek. Az EFOTT hamisítatlan nyári fesztivál, koncertekkel, sátrakkal, részegekkel. De valahogy mégis más. Az első ilyen rendezvényt 1976-ban tartották Pécs mellett. Célja pedig az egész ifjúságot átfogó programsorozat létrehozása volt. Minden évben más helyszín ad otthont a fesztiválnak és minden évben más felsőoktatási intézmény szervezi. A rendezvény 30 év alatt bejárta az egész országot. A program összetétele lényegesen nem változott ezen idő alatt, inkább csak a hangsúly tolódott el a sportrendezvények felől a koncertek irányába. Az eszme és a rendezvény célja 30 év alatt tehát ugyanaz maradt, egyedül a látogatószám nőtt a kezdeti 350ről 30000 fölé az évek során.

Az idei évben a Balaton partján gyűlt össze az ország apraja-nagyja. A helyszínválasztás remek, hisz ott a strand a fesztivál területén, a hely nagy, a színpadok közel vannak egymáshoz.

Verőfényes júliusi nap volt. A tenyésztés gyakorlat már csak emlék, bár elég friss. Szerda van, tudjátok a veszélyesebbik fajtából. Már egy éve elterveztük az egyik (le se merem írni, meg úgyis letagadom - bölcsész) barátnőmmel, hogy újra eltöltünk pár kellemes napot régi barátainkkal. Szóval bandukolok a vonat felé a Déliben. Kezemben a sátor, hátamon a táská, azon meg a polifoam. És

mivel késtem, már kapom is tőle a jól megszokott lelki fröccsöt, hogy hogy tehettem már megint ilyet, aztán jön a következő, hogy miattam lemaradtunk az első napról!!! Hát igen, Tankcsapda, Kisthén táncczenekar, Junkies, Beatrice és sokan mások. Zamárdiig mentegetőzöm. Kisebb kóválygás után sikerül megtalálni a fesztivál bejáratát. Sorban állás, karszalagvásárlás (9500 Ft a heti, 3000 Ft a napi), tülekedés, bejutás. Lelkesen cuccokkal megrakodva vonszoljuk magunkat keresztül a strandon a kemping irányába, hogy táborhelyet találjunk. Fél óra eltelt, mi még mindig a strandon vonszolódunk a könnyű 5 perces sétával elérhető kempinghez. Cucc nehéz, utálunk mindenkit, aki egyszál törccsivel jön szembe! Sátrat verünk, azaz bezsúfoljuk a sátrunkat 20 másik közé, ügyelve arra, hogy ne a részegek vonulási útvonala közé kerüljünk. Strandolás után felmérjük a terepet. 4 színpad, ebből 2 sátorban lakik, civil falu, Internet sátor, különböző mobilszolgáltatók és üdítő cégek standjai, színháznak színpad, vizibicikli, hangosbemondó, rengeteg büfé, csocsó, Európai uniós sátor és társai. A víz jó, a nap süt, irány a strand, majd holnap kultúrkodunk... 14:30-kor kezdetét veszi az első koncert a Nagyszínpadon és kitart 11-ig. Itt populáris és már befutott együttesek tevékenykednek (mint Torres Dani...) A Hammer World kitartóbb 1-től hajnali 5-ig nyomja (hát igen, néha erre kell elaludni-Blind Myself és társai, a keményebb műfaj kedvelőinek) A Gödör Klub sátor az elvontaké, este 11-től 5-ig, és a Globe a 18 éven felülieknek (ugye Csilla) 6-tól koncert, éjfél-től Dj. És kimaradt még a karaoke sátor, az éjszakai vándorok megmentője, a menedék, ahol mindig jó a buli. Nem szeretnék titeket részletes napra

avagy hol érdemes tölteni a nyári gyakorlatot

lebontott koncertprogrammal fásasztani, mert egyrészt unalmas lenne, másrészt mert már volt, jövőre úgyis változik. Szóval csak annyit, hogy volt rengeteg koncert. Apró szemelvény következnek: KFT, Anima Sound System, Quimby, Hiperkarma, Emil.Rulez!, Bikini, Kiscsillag, Deák Bill, Station, Nyers, Másfél, Beatrice, Jamie Winchester, Ági és a fiúk, Milk, Jazzékiel, Neo, Hooligans, United, Zanzibár, Ladánybene 27, Pannónia Ska Orchestra, Dj Junior, Dj Áfonya és sokan mások.

De persze nem csak koncertekre lehet járni. Kezdetnek ott a strandróplabda, vízifoci, csocsó, és a többiek. A kevésbé aktívak mehetnek szervezett kirándulásra: bortúra, bicikli túra, vizitúra. A netfüggők netezhetnek, a kajafüggők ehetnek, a lusták feküdhetnek a strandon. Ha valami kultúrára vágysz, ott a civilfalu. Itt ki lehet próbálni, milyen vaknak lenni, tanulhatsz jelbeszédet, van pszichosátor, tanácsadás minden témában, egyetemek sátrai, mentálhigiénias sátor, ahol lehet nyerni óvszert, stb.

Éés -dobpergés- az Eu gömbsátor, ahol az esős idő nagy részét töltöttük. Előadások, filmvetítés, és kitölthetsz rengeteg tesztet, ami mind különböző Eu-s témákat érint. Ha jól válaszoltál, beválthatd zsetonokra, amit ha kitartóan gyűjtötted, beválthatsz ajándékokra a halászsapkán át a bögrén keresztül a macskaszemig mindenre.

És ha már itt tartunk: gyűjtögetés, kuponbeváltás, az EFOTT jel-szavai! Mert hogy is zajlik egy átlagos nap? Reggel felkelsz, veszel egy újságot 78 Ft-ért, amihez jár egy kávékupon. Sorakozol a kávéért, közben megismerkedsz a sorban állókkal, megtudod a legfrissebb pletykákat, hogy melyik dj és mennyit ivott az éjszaka folyamán, kiket szedett össze és merre van éppen az aggódó barátnője, cseve-részel a már ismerős pultosokkal,

kávézól, majd kitöltesz pár tesztet, kapsz napszemüveget, ha süt, halászsapkát, ha esik, lufit csak úgy. Aztán elzarándokolsz a bejá-rathoz, mert ott mindig üdítőt osztanak az újonnan érkezőknek, úgy-hogy beállsz ebben a sorba is. Reggeli, strand, vagy valami, cso- kicég szlogenjéért csoki, aztán irány a bejárat újra, ahol most Hubertust osztanak. Amíg a másik sorban állsz a rumoskóládért, próbálsz lemosni a pecsétet a keze- dről és vissza a Hubertushoz. Ezt addig játszod, amíg nem lesz feltűnően piros a kézfejed, akkor irány sütizni a civilfaluba. Ha ez is megvolt, filmvetítés, előadás, kon- cert, színház, vagy strand, esetleg koncert. És így tovább hajnalig.

Ami a tisztálkodást illeti, a helyzet jobb, mint a Szigeten, de nagyon hasonló. Konténerekben zuhanyzó, ami késő este egész kihalt és van meleg, ismétlem melegvíz! És egész tiszta is meg minden. Lega- lábbis szeretném ezt hinni, mert első nap leejtettem a törölközőm a padlóra...

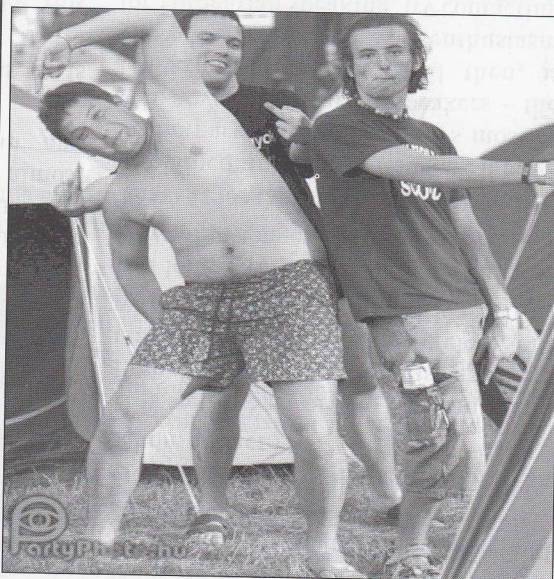
A haderő sem volt rest, egész szép kis honvédelmi kiállítást állítottak össze, de azt hiszem, bizton állít- hatom, hogy mindenki kedvence az ott megtekinthető, beleülhető, rámászható, fényképezhető mellette pózolható tank volt.

Remek öt nap volt a tavalyi. Napoztunk, áztunk, megszárad- tunk, mostunk haját a strandon, fürödtünk a tóban, ismerkedtünk a parton, meg az Eu sátorban, szereztünk temérdek kacatot, gyűjtöttünk, koncerteket hall- gattunk, megismerkedtünk a plüssállatot a fejükön hordó cso- porttal, tolakodtunk, kultúrkod- tunk, ittunk, buliztunk, egyszóval jól éreztük magunkat.

Idén Debrecenben lesz a Vekeri- tónál. Gyertek ti is, mert az EFOTT jó az EFOTT finom az EFOTT különleges!

bilifül

Tokaj tőzsomszédságában, a rakamazi Tisza kempingben immár nyolcadik alkalommal július 11 és 15 között ren- dezik meg Kelet-Magyarország leg- nagyobb fesztiválját, a Hegyalja Fesztivált.

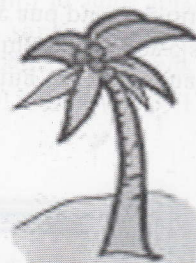

Véget ér egy másfél évtizedes legenda: 2007-ben nem lesz Wan2 Fesztivál Mezőtúron. Ám az új évben új legenda születik: Zánkán, az egykori úttörőváros területén július közepén rendezik meg első alkalommal a BalaTONE fesztivált július 18-a és 22-e között.

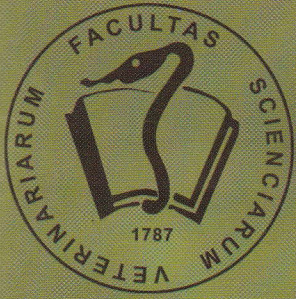
Félsziget: Marosvásárhely,
Week End Telep 2007
július 25-29

Az összeállításban segéd- kezett: szerkesztőségünk fele

Eukanuba

free ingyenes free ingyenes

bra **V E T** urtle

Journal of Veterinary Students of Szent István University
Volume II, Issue 2, April-May 2007

English edition:

Hungarian Explained
Hungarian Specialties

Meet the Department of Pathology II

BraVE Turtle

Contents

BraVE Turtle	
Equus Days	2.
Hungarian specialties	3.
Meet the Dept of Pathology II	4.
Ruin pubs	6.
Hungarian Explained	7.

Equus Days

Every year EUKANUBA is one of the main sponsors of the Equus Days. This year they also donated the programs with a generous amount of money, for what we really thank them.

During the Equus Days, EUKANUBA BREAKFAST took place, as a traditional program, so Thursday started with this for the lucky ones.

After reading and understanding a really interesting article about urolithiasis, the first 100 student got free breakfast at the buffet. Then on Saturday after the carnaval, those who filled in a test correctly, received a pocket of the premium quality EUKANUBA dog or cat meals for their pet.

Eördögh Réka

Eukanuba

International Day

On the 29th of March, we organized the International Day, which is a traditional event of the Equus Days. In the Club and in the Park our students introduced their countries at exhibition stands (so called tables). This year Cyprus/Greece, Germany, Ireland, Norway, Sweden and of course Hungary took part in the event.

Visitors both teachers and students could taste national foods at each stand like: Norwegian pancakes, Feta cheese, German salad, Hungarian Kunsági sausage, or Jessica's delicious cinnamon flavoured cakes at the Swedish table. And don't forget about drinks, every country tried to serve unique beverages for example the Irish jelly and punch, Norwegian Aquavit, Hungarian wines or the unidentified Swedish brandy in a Bofors ammunition shell.

We Hungarian students organized the Hungarian Quiz again, each International student who filled the test and solved the practical part (identified all nine Hungarian dog breeds) received a gift, a CD or a small recipe book, and the best and lucky students won special prizes like English language animal breeding books, photoalbums or

ties with a grey cattle logo.

We would like to say thank you to all of our sponsors who helped us: dr Levente Jávorka and Hungarian Grey Cattle Breeders Association, Department of Animal Breeding, Timp Publishing House Ltd., Ministry of Agriculture AMC, Equus Club.

As a part of the International Day we organized the 3rd teachers vs. students speed scooter & rollerblader race, it was the first time when a student won it, however I almost won the first race three years ago, but I had a small accident only a few meters from the end.

József Török

Join the newsletter of the Students' Council. Join to univet-news now!

Go to: <http://groups.yahoo.com/group/univet-news/join>

New contacts of student organizations:
Foreign Students Association: fsa@aotk.szie.hu
IVSA Hungary: ivsa@aotk.szie.hu

This publication was made possible with Eukanuba

Hungarian specialties:

Hungarian Dishes!

Are you tired of eating pizza, hamburger and gyros in turns? The only Hungarian dish you can think of is the all-so-famous goulash soup? Well, to broaden your knowledge, here are some easy-to-cook, delicious dishes that are considered Hungarian specialties.

FESTIVE DOUGHNUTS

Ingredients:

1 1/4 lb. flour
1/2 quart. milk
2 1/2 oz. butter
2 oz. sugar
1/2 oz. Yeast
rum to taste
salt
5 eggs
oil for frying 2 oz.
powdered sugar for sprinkling

1. Make a dough from 3 1/2 oz. of the flour, the yeast, 1/2 cup warm milk, a pinch of sugar and salt and let stand. Work together the rest of the flour with a bit of salt, 1 1/2 oz. sugar, the remaining of the warm milk and 5 egg yolks. Then using a wooden spoon, blend with the risen dough until medium firm. As you work, slowly add the rum and butter. Continue blending until the dough comes off the spoon. Cover and let stand.

2. When the dough has risen again, transfer to a floured board and using a doughnut cutter, cut into doughnut size pieces, transfer again to a lightly floured board, cover with tablecloth and let stand until the dough rises all the way.

3. Heat the oil in a small, deep pot but do not boil. With a spoon make an indentation in each doughnut, then drop in the oil, leaving enough space for them to turn around. Fry, covered, on a low heat. When one side is done, turn over and continue frying uncovered. Take the doughnuts with a slotted spoon and place them on a paper towel to absorb any extra oil.

4. Put a tsp. of sweet peach preserve (or any other) in the indentations and serve hot, sprinkled with powdered sugar.

LECSÓ is a Hungarian stew which features peppers, tomato, and sausage. It is basically a ratatouille, but if you put eggs into it, it also can be regarded as a type of omelette.

Ingredients:

1 1/2 lb. green peppers
1 lb. tomatoes
3 1/2 lb. smoked bacon (optional)
large onion
salt to taste
5 oz. paprika sausage
1 heaped tsp. paprika

1. Wash and core green peppers and cut into rings. Blanch the tomatoes, peel and quarter. (Optional, you can use the tomatoes without blanching.)

2. Cook the thinly sliced smoked bacon until fat comes out. (You can use oil too.) Fry the finely chopped onions until transparent. Add green peppers, paprika sausage cut into rings and cook for 10 minutes.

3. Add tomatoes, salt to taste, sprinkle with paprika and cook covered over medium heat until tender.

4. For those who like it hot, serve crushed peppers in a small dish on the side.

PAPRIKA POTATOES

Ingredients:

5 oz. smoked bacon (optional, instead you can use 1 tbsp. oil)
1 large onion
5 oz. Hungarian paprika sausage or hot dogs
1 green pepper
salt, pepper to taste
1 tomato
1 heaped tsp. Paprika
1 lb. potatoes

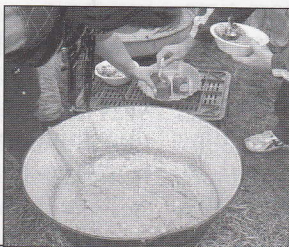
1. Cook the diced smoked bacon until it loses all the fat, fry the finely chopped onion until it is transparent. Add the green pepper cut into pieces, the paprika sausage cut into rings

and stew together for a short time. Sprinkle with paprika add the peeled potatoes cut into cubes or thick juliennes, the tomatoes, salt and pepper.

Cook in the bacon fat for a minute or two stirring

constantly. Add enough water to cover half-way. Cook on medium heat until all ingredients are cooked.

2. For extra flavor you can add hot dogs or use them instead of the paprika sausage. Make sure the liquid is not too diluted at the end of cooking time, because the dish will lose its flavor.

Meet the Department of Pathology II.

Interview with Dr. Ferenc Baska

Where and when were you born?

I was born in 1960 in Pilisvörösvár. Both me and my younger brother were born at home with the help of a midwife. We were members of a lucky generation.

When have you decided to become a vet?

Immediately!

I had been taken to the pathology practical at the very moment I was born. I went to elementary and grammar school in Pilisvörösvár. I have learnt German for years, the use of the German language is common in Vörösvár. Then it was time to choose a career. In those times you didn't get extra points at the entrance exam, but it had a part that no longer exists, but I miss very much: the aptitude test.

What did it mean?

It was an oral exam after the written one. There was a committee, the leaders were the heads of the departments, for me it was Professor Kassai. I was 17 and I had to answer questions about choosing bulls for cattle breeding. First of all they observed your appearance and stamina. I think it would be important nowadays too. Both for

ladies and gentlemen. During the practices I'm often astonished about some students' physical disadvantages. If somebody is not fit enough for this, then what will he/she do with a caucasian shepherd?

When I chose the vet university I didn't really know what this profession was all about. At home I saw that he was doing a lot of running around. It was a big advantage for me. I collected information about the different professions at the age of 16-17. And the veterinary profession seemed to be the best. I knew about myself that I could be very hard-working. I did sports, went after girls and did all these things and I was quite good at school too, but it wasn't 100% that I'll be accepted. And then my teachers told me I was talented however not a perfect student, so I should try it this way...and at last the paper arrived: accepted.

And after the university? When did you become a pathologist?

I wrote my thesis here at prof Kapp in the ELMI laboratory and...

And you fell in love with the Pathology during the lessons?

Of course not. However I liked everything because I was a geek. All of the lessons were good, but the those of prof Kardeván were fantastic! We don't have lessons like those in these days. Those lessons were grand lessons. They were all great professors: Gyula Lami, Szentiványi, János Mészáros, József Bokori... They had enormous knowledge. So you didn't even have to think about things like respect, it was automatic.

There were more teachers in those days, so they could spend more time with research, they travelled less, and spent more time with their own things, so they could teach more. Nowadays it's much harder with this modern lifestyle. Everybody has to teach and do research at the same time. And

nowadays we have short-term problems. There used to be long-term programs, for example the import and health of the dairy cow, the optimal keeping of the broiler chicken. We don't have these long-term, precise projects anymore. I think the major problem is that now everybody wants to cure. But prevention would be the vet's most important and most useful task. Curing means a lower quality. Everybody can cure as we know. You prescribe an antifebrile drug or change something in the nutrition and the animal is better. But knowledge is necessary for prevention.

After the thesis, what was your road to the Department and the fish?

I was familiar with the electron-microscope so I got a job offer to the Akadémiai Kutatóintézet at the state exam from prof Mészáros. Here I got into a kind of roundabout. I visited all the sections: virology with Adorján Bartha, Immunology with István Németh. Then I set at Kálmán Molnár, he wanted somebody who could examine fish parasites and the fish's reaction with electronmicroscope. So that's how I became a fishman. Then I studied Biology at the ELTE, so I became more familiar with taxonomy. I taught abroad several times: in Iran, Israel and Germany. And after one of these I came back to this university. So finally after 17 years I found my place.

What kind of researches do you do know?

Nowadays I'm doing the educational project. So now my research theme is the best way of teaching Pathology and Fish Pathology. I think you can't do research and teaching at the same time, you have to choose. Yeah, they want you to do both, but I think it's not good for the quality. And of course you also have to learn languages. I always took this things seriously, eg.: I learnt three languages.

Which three?

German, English and Russian. It's because of the research. It was your own interest to be able to speak Languages. The Centre of Research was a wonderful place with wonderful people. And I grew up among them. It was good because they were a playful society, research was not hard work for them, they did it in an elegant way with great results.

And now about fish: what's your favourite fish dish? Do you like fish at all?

Yes, of course I love it. The best is the smoked mackerel. I also like to cook: sterlet, eel stew, and at Christmas carp and fisherman's soup.

Do you like fishing?

No, it's terrible boring! You need a lobectomy to be able to enjoy sitting there. It's impossible for somebody with an average intelligence. I speak about the traditional Hungarian version. You go to a concrete pool, throw in half a bucket of corn, you turn on your age-old radio, drink Borsodi lager and you fish for the rhythm of some gipsy music. No... that is lobectomy!

Other hobbies?

Of course I have a lot of hobbies. For example I like to wonder about the world. It's my favourite hobby and I have more and more possibility to pursue this nice and cheap hobby.

And I also play music, but only for myself, so I'm the most harmless musician. I play the trumpet, the blockfloete and my favourite instrument is the dong. You don't have to be very clever for that one.

What kind of music do you like?

All! I'm omnivorous. I grew up listening to classical music. I went to musical school for 16 years, I was the oldest in the country. I graduated from trumpet. It means nothing, because you also need musical theory, and other theoretical subjects... to be a real musician. They always complain about the trumpet, it can be really loud, but I have the dong and the blockfloete for

this situation.

Do you have any animals? I mean apart from the fish...

We had many animals when I was a child. A few from everything: small ruminants, rabbits. I started to breed rabbits and sell them. The turck came for them at half past 6 in the morning. I got the money and rushed for work. Then fish came and the questions arose: if I were a fish parasitologist then why did I breed rabbits?! If my hands are in water for the whole day, then I can continue it at home too... So I did a room: put in shelves, aquariums and I started to raise fish in more cubemetres water.

Pet Fish?

Yes, and I learnt from my own mistakes. The breeders can't fudge on (talk through my hat??), because it turns out I'm even better at breeding than they are. I have done it seriously for a while but then I gave it up.

And now? Do you have any hobby fish?

Well, there are the fish of the Department, and I have one aquarium at home. And I give an aquarium to everybody if I have the chance. My credo is to aquarize, because an aquarium is necessary in every flat: it provides all the humidity you need.

Other pets?

Yes, of course. Dogs, a few pulis. We always have $n+k$ pulis. N is always two, and k is the number of the puppies. However we had none for a while, because my father-in-law who I live with, gave up breeding. So now we have two pulis. We also used to have pigeons, and we have bees too.

And now the standard question: What's your message for the students?

My message? Be more grown-up and more self-conscious, I think that's the only deficiency. A lot of them are afraid, and behave like children, even if they are adults. So it would be important to be more self-comscious, courageous. However the environment is often not ideal for this. But during

my lectures you can come in, go out, eat, drink, ask. It would be great if they asked questions, or if the teacher is wrong, let him know. I know I often make mistakes. So it would be good if they behaved according to their age, as a grown-up person. You have to do your duties, but exercise your rights and don't be afraid. Be a university democrat.

Thank you for the interview!

*Csilla Kárpáti
Éva Majoros*

Sherlock Holmes and Dr Watson go on a camping trip. After a good dinner and a bottle of wine, they retire for the night, and go to sleep. Some hours later, Holmes wakes up and nudges his faithful friend. "Watson, look up at the sky and tell me what you see." "I see millions and millions of stars, Holmes" replies Watson. "And what do you deduce from that?" Watson ponders for a minute. "Well, astronomically, it tells me that there are millions of galaxies and potentially billions of planets. Astrologically, I observe that Saturn is in Leo. Horologically, I deduce that the time is approximately a quarter past three. Meteorologically, I suspect that we will have a beautiful day tomorrow. Theologically, I can see that God is all powerful, and that we are a small and insignificant part of the universe. What does it tell you, Holmes?" Holmes is silent for a moment. "Watson, you idiot!" he says. "Someone has stolen our tent!"

Ruin pubs

Every summer, in the hip backstreets of Budapest, derelict spaces are being converted into courtyard bars. From old medical centres to disused garages these urban oases provide some of Europe's most unique nightlife spots. It started in the summer of 2002 with the opening of Szimpla Kert (kert means garden). A group of young café owners decided to open a café-bar in the courtyard of a vacant, century-old apartment house. Unless you knew it was there, you would never have found it. Cross over a dusty plot of land serving as a car park and enter a doorway of bare, crumbling brick. Pass through a dimly-lit corridor, and you would emerge into the courtyard of a derelict tenement block. There are dozens of people sitting round tatty tables on a collection of wobbly old chairs, and just as many standing for want of a seat. There's music playing and there's a bar. On a warm summer evening, it's all remarkably pleasant. You've stumbled into Budapest's first ruin pub (romkocsma from the Hungarian words for a ruin and a down-at-heel pub).

Szimpla Kert was an instant success. Such a success, that in subsequent summers, the idea was copied and you could choose from several other such places: Szóda Kert, Mumus, Gozsdu Udvar, Tethely, Pótkulcs.

But ruin pubs come and go as empty spaces and buildings are scouted out. The bars move on from one summer to the

next, and people looking for a place they enjoyed last year often stumble upon a construction site.

Some of the present ruin pubs:

West Balkán, www.west-balkan.com. Nagy, VIII. Futó u. 46., It's in an empty house just behind the Corvin cinema. It is a very hype place with an alternative feel. Huge but cozy, DJs, dancefloor, smaller rooms behind, gallery upstairs. The drinks aren't very cheap and but there is a good service.

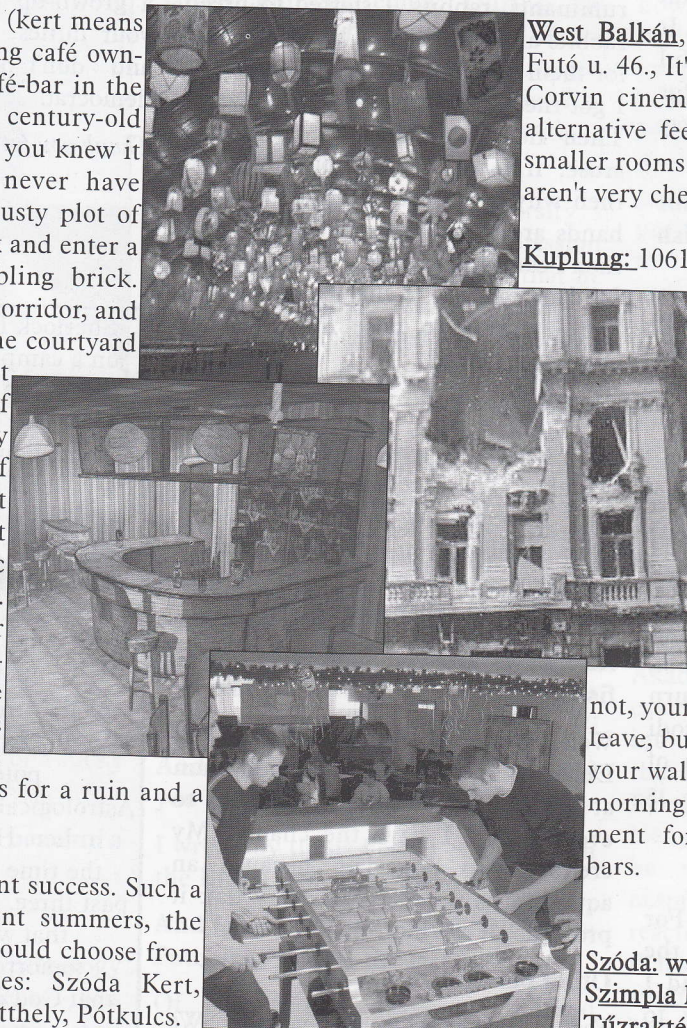
Kuplung: 1061 Budapest, Király utca 46. www.kuplung.net

Kuplung means 'clutch', which is appropriate because the place used to be a garage. Although it has now opened an outdoor extension, the thing that sets Kuplung apart from the other bars mentioned here is that it has a roof. The large interior is full of the requisite makeshift furniture, there is a long bar at the back and an art gallery and a separate concert hall. Kuplung is welcoming and cheap. Sure, smoker or not, your clothes are going to reek when you leave, but at less than 400 forints for a pint, your wallet (or purse) will thank you in the morning. Plus, in winter, it is a nice replacement for those out-of-door, warm-month bars.

Szóda: www.szoda.com

Szimpla kert: www.szimpla.hu

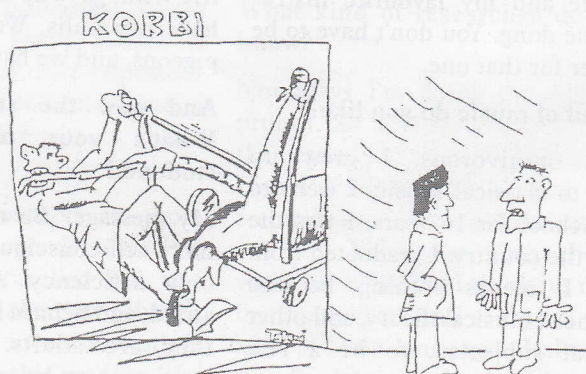
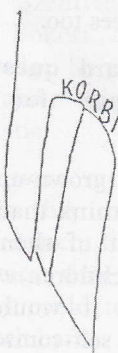
Tűzraktér: www.tuzraktar.hu

Salmon Ella

How well off he is since he has dissected the Jeweller's ostrich!

Have you seen the breeding stallion we anasthetised for the operation?

Hungarian Explained

Welcome to Hungary! If you're reading this, you're probably one of more than a hundred first year students more or less freshly arrived at the Faculty of Veterinary Medicine, Budapest who may not speak Hungarian. If you're not, you're probably one of about 500 students that are members of the second-to-fifth years, who also may not speak Hungarian.

If you're not, you're probably a member of the faculty or one of the ministers and/or other important persons who gets a free copy of this thing. In which case you probably speak Hungarian.

But let's say you're a student who doesn't speak Hungarian. In a further assumption, let's also assume you're interested in learning Hungarian. So following these assumptions, we at the *Brave Turtle* proudly present *Hungarian Explained*, the first part of a continuing series on learning the Hungarian language!

The best explanation of Hungarian as a language I've seen in a long time is found on the internet: <http://www.personal.psu.edu/faculty/a/d/adr10/hungarian.html> (thank you, Penn State!)

"Magyar (pronounced /Mawdyar/) as the Hungarians call their language, is spoken by approximately 10.3 million inhabitants of Hungary, as well as another 4 million others scattered around the world. It belongs to the Finno-Ugric language family, which includes Finnish and Estonian, but its closest relatives are several obscure languages spoken in Central Russia. Hungarian is not at all related to the Indo-European languages which surround it, and is very different both in vocabulary and grammar. Hungarian is an agglutinative language, meaning that it relies heavily on suffixes and prefixes. The grammar is seemingly complex, yet there is no gender, a feature that most English speakers grapple with when learning other European languages. Hungarian does use the Roman alphabet however, and after learning a few simple rules one can easily read Hungarian.

Pronunciation is also very easy, especially compared to other neighbouring languages like Czech, German and Russian."

In a nutshell, this is why Hungarian doesn't sound like anything you've ever heard - it's because Hungarian isn't like anything you've ever heard. But don't let the above paragraph scare you; Hungarian can be learned. Eventually.

Pronunciation in Hungarian has an advantage and a disadvantage. The disadvantage is that many of their letters are pronounced completely differently from their English counterparts. The advantage is that once you learn these pronunciations, they'll never change. Ever. Hungarian as a language is one of the most consistent languages in the world.

B, d, f, h, k, l, m, n, p, r, t, v, z are pronounced exactly like in English. Below is a short list of the deviant letters:

G as in gas

R is a rolling, soft rumble

T is sharp, short sounding T.

C is pronounced ts

Cs is the English ch sound

Gy is said dy

J and **ly** are both a soft y sound.

Ny is the Spanish n sound, or nia in English

S is said as the English sh

Ty is a bit like the ch sound, but much softer. It's hard to explain, trust me. The English j is pronounced almost the same, but in Hungarian any English j sound is spelled dzs.

And just in case you're curious, **zs** is said like s in pleasure.

Still with me? Excellent! Take this magazine with you, and walk around the City of Budapest. Open it to this page, and practice saying the names of restaurants, buildings, and people as you walk along the street. This is a good way to get comfortable with Hungarian pronunciation, and it lets the world know that you're a faithful reader of *Brave Turtle*!

Eventually you're going to realize that I haven't said anything about vowels. Instead of finding me and pushing this expensive magazine down my throat, read on! (be warned, a lot of these sounds are not exact - it's just the closest way I could describe them.)

A is close to aw (Pretty close.)

Á is said like the i in pike. (Not exact, but close.)

E is pronounced eh. Step, bed, red. (Exact.)

É is the a in may. (Pretty close.)

I is the ee sound in feet or meet, but shorter (Exact.)

Í is the same, but now it's as long as the ee in feet. (Exact.)

O is pronounced like the o in hold or cold. (Pretty exact.)

Ó is the longer version of o. (Pretty exact.)

U is said like the short oo in boot, food or cool. (Exact.)

Ú is (surprised?) the long oo in cool or food (Starting to see the pattern?).

Ö as in German ö, French peu and Norwegian o. (Exact)

Ő is a longer version of ö, like German schön. (Exact.)

Ü is weird. Sort of like German ü and French u as in début. English speakers may say ew, which is fairly close, but with less e and more u (Fairly exact.)

Ű a longer version of ü. Same rules as above, but longer. (Fairly exact.)

That's it for the first part of *Hungarian Explained*! In the next issue, we'll tackle the part that really annoys most of you novice Hungarian speakers - the Hungarian grammar. Until then, if you've been fired up with enthusiasm for Hungarian speaking, try contacting Mr. Balázs Karvázy, the head of the Foreign Language Lectorate. He'll be happy to set up a beginning Hungarian class for all those interested. Building N, first floor. Good luck!

Mark Hedberg